AVENTURA

ROMANE DE ACŢIUNE ŞI PASIUNE

8 LEI

MAURICE CHAMPAGNE

TAINA FARULUI INDOLIAT

„ A V E N T U R A ”
Romane de acţiune şi pasiune

MAURICE CHAMPAGNE

TAINA FARULUI ÎNDOLIAT

Traducere de
ELENA OPRAN

Cuprins

Introducere O VESTE GRAVĂ..4
1. CĂPITANUL LE GOËL..7
2. PIERRE ŞI ALAIN..12
3. SĂLBATECUL DIN GRĂDINA CU SMOCHINI..............17
4. AŞTEPTAREA..23
5. ULTIMELE ŞTIRI DIN TRIAGOZ..............................27
6. PENTRU FERICIREA EI..31
7. ÎN VIJELIE..36
8. „SCHIMNICII” DE LA TRIAGOZ..............................42
9. NOAPTEA DE ZECE DECEMBRIE..............................48
10. DOI CONTRA UNUI NEBUN..59
11. CARNETUL. FOTOGRAFIA..65
12. CEI DOI FRAŢI..70
13. ORE TRAGICE..75
14. OMUL-TORŢĂ..80
15. ÎNTOARCEREA..85

Introducere

O VESTE GRAVĂ

În ziua de 14 Decembrie 189… puţin după amiază, întreaga populaţie paşnică a micului orăşel Roscoff, din Bretania francezi, era emoţionată de o ştire ciudată şi deosebit de gravă.

Oamenii se opreau unul pe altul ca să ceară amănunte, se îngrămădeau pe străzi, pe cheiuri, comentând cu glas scăzut evenimentul.

— Aţi auzit ce s-a întâmplat? Se zice că de ieri, pe farul izolat de la Triagoz flutură steagul de ajutor.

— Cine spune asta?

— Un pescar din Granville a adus vestea aceasta primarului din Goel.

*

Cine nu este frecat cu lumea marinărească, nu poate concepe toată gravitatea unei astfel de ştiri.

Numai oamenii care trăiesc pe mare îşi pot da seama ce înseamnă ea.

Evenimentul capătă pentru ei o importanţă deosebită şi nu degeaba le sunt strânse inimile, nu degeaba în ochii lor se citeşte o tainică nelinişte; ei ştiu că dacă se întâmplă un accident pe un „*izolat*”— cu alte cuvinte pe un far construit ca acel de pe Triagoz, pe o stâncă stingheră în mijlocul valurilor — asta înseamnă îndată în adâncul tuturor inimilor, tainica teamă că n-au să mai

vadă farul aprinzându-şi focurile. Evenimentul e înspăimântător pentru că stâncile submarine, trecerile primejdioase, bancurile de nisip, n-au să mai fie semnalate marinarilor care navighează prin meleagurile acestea.

Stâncile Triagozului cufundate în întuneric, asta ar fi fost nesupus de dezastruos.

Farul acesta are misiunea de a semnaliza unul din cele mai primejdioase grupuri de stânci ale coastei bretone.

Turnul lui se înaltă până la douăzecişicinci de metri deasupra stâncilor, ceea ce nu împiedică valurile să acopere cu totul, adesea platforma de sus şi să-şi trimeată bura până la înălţimea lanternei.

Ştirea fusese adusă încă de dimineaţă de stăpânul unei luntri din Granville un oarecare Le Bloas, pe care câţiva pescari din Roscoff care-l cunoşteau, îl socoteau om serios, incapabil să anunţe vreun fapt de care nu era absolut sigur.

Sosise în gară în zori de zi, cu primul tren şi se îndreptase mai întâi spre casa căpitanului Jean-Marie Le Goël, primarul din Roscoff, dar nu găsise acolo decât pe fiica acestuia, o fată încântătoare de vreo optsprezece ani, care îi spusese că tatăl ei era la doctorul Bourvelec.

Le Bloas, care cunoştea orăşelul, găsi fără greutate locuinţa doctorului. Cum ajunse, prima lui grijă fu să anunţe pe femeia de serviciu, că era aducătorul unei ştiri grave privitoare la *„schimnicii”* de pe Triagoz. Li se zice „schimnicii” paznicilor de pe farurile izolate.

Le Bloas fu introdus într-o sufragerie.

La intrarea lui trei bărbaţi se sculară în picioare.

Era d. Le Goël, primarul din Roscoff, apoi doctorul Bourvelec, un tip de „băiat de viaţă”, cu faţa rotundă şi surâzătoare şi abatele Touilhou, preotul din Groaz-Batz, un bătrân cu părul alb şi cu trăsăturile serioase şi blânde.

Primarul din Roscoff era cam palid.

Era vădit că motivul care adusese atât de devreme la el pe pescarul din Granville nu-l lăsa indiferent. Întrebă cu o

voce emoţionată:

— Dumneata dragul meu, eşti cel ce ne aduci ştiri despre Triagoz,

Patronul le Bloaz îşi scoase pălăria.

— Da, eu, domnule primar, răspunse el. Vin din partea inginerului-şef al podurilor şi şoselelor, delegat la direcţiunea farurilor, ca să vă anunţ că *Izolatul* de pe Triagoz cere ajutoare.

Şi fiindcă primarul Le Goël făcuse un gest de mirare:

— De ieri spuse el, „*schimnicii*" au înălţat steagul prin care cer provizii.

Primarul, doctorul şi abatele îl ascultaseră în tăcere. Când isprăvi toţi trei se uitară unul la altul.

Pe feţele lor se citea o uimire adâncă.

— Provizii? Bombăni doctorul Bourvelec. Cum asta provizii? Eşti sigur, băiete?

— Am spus: provizii, repetă le Bloas.

— Extraordinar, spuse abatele Touilhou, a cărui privire o căuta pe a primarului; dar dacă nu mă înşel, au luat cu ei provizii în ziua schimbului, în 7 ale lunii. Aşa e obiceiul, nu-i aşa căpitane?

1.
CĂPITANUL LE GOËL.

Scurt îndesat, numai muşchi, cu nişte ochi albaştrii foarte blânzi, care îi luminau chipul grav şi inteligent, primarul din Roscoff, „Căpitanul” cum i se mai zicea, să tot fi avut cel mult vreo cinci zeci şi cinci de ani.

Fiu de marinar, el însuşi vechi marinar, din care cauză mulţi îi mai spuneau ca înainte „Căpitane1*, comandase câţiva ani dea-rândul mai multe vaporaşe însărcinate cu alimentarea farurilor înălţate dea-lungul coastei.

Se simţea legat de mare cu o pasiune irezistibilă.

Foarte iubit, foarte cunoscut, era pomenit de la Saint-Male până la Vannes ca un om de o energie rară şi de un sânge rece remarcabil, ca un marinar priceput şi mai ales ca un pilot minunat.

Aşa că, în ziua când, înduplecat de rugăminţile fiicei lui, Ivonne, se hotărâse să se lase de navigat, căpitanul Le Goël fusese rugat de concetăţenii lui să primească funcţia de primar al Roscoff-ului.

Acesta era omul pe care îl înştiinţa inginerul-şef al podurilor şi şoselelor, că „schminicii” din farul de la Triagoz cerea hrană prin semne cu toate că în 7 decembrie, adică cu şase zile înainte, când îşi luaseră în primire serviciul, se aprovizionaseră pentru cel puţin cinci săptămâni.

Procedând astfel, inginerul nu nădăjduia că primarul Le Goël ar putea să aducă vreo îmbunătăţire acestei situaţii — nu.

Ţinuse să-l înştiinţeze despre starea schimnicilor numai pentru că ştia că doi dintre aceşti trei nenorociţi, erau ca

şi copii lui, căci îi adoptase şi îi crescuse el.

Situaţia lor nu-l putea lăsa nepăsător.

înzestrat cu un temperament energic, căpitanul Le Goël îşi recăpătă îndată stăpânirea de sine şi cu o voce mai hotărâtă întrebă:

— *Schimnicii* din Triagoz cer provizii? Dar cum a aflat asta domnul Inginer?

— De la mine domnule primar, răspunse bătrânul le Bloas.

— Şi d-ta?

— O! Foarte simplu, răspunse omul: aseară pe înnoptate fugind de furtuna care urlă încă din zece ale lunii pe marea Mânicii» am trecut la un sfert de milă de Triagoz, ale cărui faruri nu erau încă aprinse şi nu fără mirare am observat că schimnicii de pe *Izolat* cereau, prin semnale, noi provizii de hrană. Dar din cauza mării umflate nu ne-am putut apropia de far.

— Şi nu era niciun gardian pe platforma de sus?

— Nu era nimeni.

— Eşti sigur că nu te înşeli?

— Sigur! Cunosc bine semnalele *Izolatelor* şi pe drept cuvânt; am avut onoarea să-mi fac serviciul pe vaporaşul 23 la lucrările farului de pe Ar-Mon, chiar sub comanda dumitale, căpitane.

— Sub comanda mea? spuse Le Goël privindu-l mai atent,

— Desigur! Într-o dimineaţă când un talaz turbat mă aruncase peste bord, dumneata m-ai salvat, riscându-ţi viaţa! Cu toate că sunt mulţi ani de atunci, nu se poate să fi uitat, căpitane. Adu-ţi aminte: Le Bloas, Le Bloas din Croisic.

Le Goël îşi aminti îndată.

— Cum? dumneata eşti? Niciodată nu te-aş fi cunoscut cu barba asta.

Îi întinse mâna, apoi, grav şi gânditor:

— Spune-mi acum, ce a hotărât domnul Inginer?

— Domnul Inginer a hotărât să trimeată cât mai curând

Schimnicilor provizii, răspunse Le Bloas. Din nenorocire însă, lucrul acesta e imposibil acum, şi cu toate ordinele date, domnul Inginer a trebuit să recunoască că starea actuală a mării, n-o să îngăduie ca ordinele lui să fie executate aşa de repede cum ar fi trebuit.

— Cum! tună doctorul, se poate ca vaporaşul să nu se ducă la Triagoz?

— Asta ar fi cu totul de prisos, ca să nu spun imposibil, domnule doctor, spuse marinarul şi sunt sigur că domnul primar, care cunoaşte mai bine ca noi Triagozul, gândeşte ca şi mine. La ce ar folosi să riscăm viaţa mai multor oameni, dacă nu putem ajunge la *Izolat?*

Le Bloas avea dreptate.

De trei zile furtuna bântuia cu toată furia în largul mării, ceea ce făcea deosebit de primejdioasă această parte a coastei.

Le Goël ştia aceasta.

Nu mai spunea nimic; se îndreptase numai spre fereastra sufrageriei, de unde se vedea micul port aşezat în semilună. Părea că întreabă cerul şi marea cu privirea.

Mai puţin calm, doctorul Bourvellec, care cunoştea pe protejaţii căpitanului, se înfurie. Firea lui iubitoare, bună şi impresionabilă, nu-i permitea să privească cu sânge rece soarta sihaştrilor de pe Triagoz.

— Ce? strigă el, nenorociţii aceştia să fie lăsaţi fără de niciun ajutor, condamnaţi la o moarte înfiorătoare, părăsiţi într-un turn de granit, ca într-un mormânt, fără să încercăm măcar să le dăm ajutor? Dar e înspăimântători G monstruos!

Şi fiindcă bunul om, fără să-şi dea măcar seama se agăţase de Le Bloas şi părea că-l ţine răspunzător, părintele Touilhou crezu de cuviinţă să intervină.

— Lasă, doctore, spuse el, linişteşte-te. Fii sigur că dacă este vreo şansă, una singură, ca să putem duce ajutor şi hrană închişilor de pe Triagoz, Le Goël, care mai mult de cât noi vrea să salveze pe Pierre şi Alain, ne-ar fi spus-o îndată.

Le Goël făcu un gest disperat prin care îşi arăta toată neputinţa şi obrajii îi deveniră şi mai palizi. Deodată plecă de la fereastră şi veni spre ei.

— Gândiţi-vă că mai mult decât ori care altul, îmi dau seama de tragicul situaţiei lor, că nu-mi pot închipui, fără să tremur, urmările dezastruoase pe care această situaţie le poate avea. Ce putem însă face contra imposibilului. Căci admiţând chiar că s-ar ajunge la un sfert de milă de far, tot ar fi imposibil să li se dea proviziile.

— Atunci, spuse doctorul, sunt pierduţi!

— Să nu ne pierdem nădejdea, spuse bătrânul preot. Timpul se poate schimba curând.

Le Bloas înainta. Luă mâna căpitanului.

— Da, domnule Primar, spuse el; situaţia nu-i încă deloc disperată. La urma urmei, suntem siguri că atunci când şi-au luat serviciul în primire aveau alimente pentru cel puţin cinci săptămâni. Un talaz uriaş o fi desfundat vreo uşă sau fereastră a cămarei de provizii şi apa năvălind înăuntru o fi stricat bucatele. Nu-mi închipui altceva. Nu s-o fi pierdut totul. Nu le-o fi rămânând provizii destule să poată aştepta până la schimbul viitor, dar pot, fără doar şi poate, să-şi împartă pe cele rămase şi să aştepte câteva zile. Aşadar, repet, căpitane, să sperăm.

Belşugul acesta de cuvinte şi siguranţa cu care vorbea insuflară puţină încredere celor trei bărbaţi.

— Şi de altfel, încheie el, dacă îmi permiteţi domnule primar, mă oblig să vă ţin la curent. Nu e greu de trimis o telegramă. Mă întorc la domnul Inginer-şef şi dacă, ceea ce de altfel nu cred, se întâmplă ceva şi mai grav, iau din nou trenul pentru Roscoff. Viu eu însumi să te anunţ.

Emoţionat, Le Goël îi strânse mâna; abatele şi doctorul făcură la fel.

Trebui să primească o ceaşcă de cafea caldă şi două păhărele de cidru.

Apoi, cu toate că afară era un timp oribil, îl însoţiră tustrei la gară.

Şi numai după ce trenul plecă din Roscoff, luând cu

sine pe patronul Le Bloas, coborâră în oraş, întorcându-se spre casele lor.

Doctorul şi abatele, învioraţi de vorbele marinarului, păreau liniştiţi; numai primarul era tot timpul îngrijorat, dintr-o cauză foarte uşor de ghicit. Situaţia la Triagoz trebuia să fie foarte gravă pentru că *schimnicii* să fi înălţat pavilion de alarmă pe un astfel de timp, când ştiau dinainte că niciun vas nu se va putea apropia de *Izolat.*

Ajunseseră în faţa laboratorului de zoologie experimentală. Le Goël se opri şi se adresă tovarăşilor săi cu o voce emoţionată:

— Mai ales, spuse, el, niciun cuvânt despre asta faţă de Yvonne. Oricând va trebui să afle, tot va fi prea de vreme pentru sărmana copilă.

Abatele şi doctorul făgăduiră să păstreze tăcere; când să se despartă li opri şi medicul:

— Uite, spuse el, o să mă socotiţi amândoi superstiţios, dar pe cât e de adevărat că în clipa asta ne găsim în faţa bisericii Croaz-Batz, cred, ba sunt convins, că *celălalt*, *sălbatecul din Grădina cu smochini,* Jean Urvoas, le-a fost piază-rea!

Şi fiindcă tovarăşii săi făceau un gest de protest:

— Spune-mi, te rog urmă el, ce nevoie avea Pierre şi Alain să-l primească cu ei şi d-ta să-l recomanzi, dragă Le Goël! Triagoz n-a avut niciodată mai mult de doi gardieni; atât le ajungea. Ce s-au mai încurcat ei cu un al treilea?!

2.

PIERRE ŞI ALAIN.

După cum spunea doctorul Bourvellec, *Izolatul* din Triagoz, ca *Izolat* de clasa treia, n-ar fi trebuit, într-adevăr, să aibă între zidurile lui mai mult de doi „schimnici”.

Vom lămuri datorită căror împrejurări, adăpostea acum şi un al treilea şi cine erau aceşti trei „schimnici”.

Cu vreo optsprezece ani înaintea evenimentelor povestite mai sus, pe o vreme tot aşa de haină, un vas cu două catarge, aparţinând portului Roscoff, se reîntoarse de la pescuit în condiţiuni deosebit de tragice…

Din cei opt oameni ce formau echipagiul, doar cinci mai erau pe bord; ceilalţi trei, dispăruţi în mare, fuseseră răpiţi de unul din teribilele talazuri uriaşe atât de dese în marea Mânecii.

Numai unul dintre aceşti trei nenorociţi era căsătorit. Era chiar patronul vasului, un vlăjgan voinic de vreo patruzeci de ani.

Nefericitul acesta lăsă în urma lui o văduvă şi doi copii. Se numea Joë Kerléan.

Nu mult după aceea, de inimă rea şi durere. Îl urmă în mormânt şi biata lui soţie.

Dintre cei doi copii, cel mai mare mergea acum pe doisprezece ani. Numele lui era Pierre. Fratele lui n-avea decât şapte ani şi se numea Alain.

Ce s-ar fi ales de ei, fără părinţi care să-i adăpostească şi să-i crească. Dacă Jean-Marie Le Goël nu şi-ar fi luat

această sarcină asupră-şi?

Fără să fie prea bogat, căpitanul avea încă pe vremea ceea o oarecare bună stare.

Cu toate că era căsătorit de vreo zece ani, n-avea încă niciun copil. Luând de suflet pe Pierre şi pe Alain, nu numai că făcea o faptă bună, dar îşi realiza, ca să spunem aşa, o părticică din dorinţa lui cea mai scumpă. Joe Kerléan fusese în tot timpul vieţii cel mai bun prieten al lui; această adopţiune era aşa dar pentru el, ca o datorie ce i se impunea şi de la care nu i-ar fi dat răgaz conştiinţa să se sustragă.

Răsplata nu se lăsă mult aşteptată,

Paisprezece luni mai târziu i se născu o fetiţă, dându-i astfel bucuria cea mai mare şi mai dulce din viaţa lui.

Cu tot acest eveniment fericit. Le Goël marinarul şi soţia lui rămaseră şi mai departe pentru cei doi orfani, ceea ce fuseseră şi mai înainte de naşterea fetiţei lor, înainte de naşterea micuţei Yvonne. Aşa că băieţaşii nu duseră lipsă de îngrijire şi de atenţii. Însuşi Le Goël se ocupa de educaţia lor şi fizică şi intelectuală.

Când Yvonne Împlini al doisprezecelea an, îi muri mama.

Din momentul acela, căpitanul renunţă să mai plece pe mare şi se instală în mod definitiv la Roscoff, unde se născuse fiica lui.

Pierre împlinea pe vremea aceea douăzeci şi patru de ani şi îşi făcea datoria către patrie. Alain care împlinea nouăsprezece ani, trebuia şi el să plece peste puţină vreme. Aşa că Le Goël nu mai avea ce să se ocupe de ei atât de activ.

De altfel, de vreo doi ani deja, cei doi fraţi îşi câştigau binişor şi aveau tot ce le trebuia. Cu toate că se despărţise de ei, căpitanul nu-i pierduse din vedere, şi, după terminarea serviciului militar, unul după altul veniră să se prezinte aceluia pe care-l socoteau ca pe un al doilea tată. Primarul din Koscoff se puse atunci luntre şi punte să obţină locurile de paznici de far pe care le

solicitau.

În momentul când se petrec cele povestite aci, se împlineau deja şase ani de când Pierre exercita această grea meserie. Alain n-o îmbrăţişase decât de vreo trei ani, dar abia de şase luni erau împreună făcându-şi amândoi serviciul pe acelaşi „izolat”.

Şi aceasta o datorau tot primarului Le Goël; aşa că-i păstrau o adâncă recunoştinţă.

Numai cine nu cunoaşte, înfiorătoarea viaţă ce o duc cei ce se numesc şi gardienii focului, nu poate înţelege ce alinare era pentru cei doi fraţi să se afle unul lângă altul.

Cei doi fraţi nu semănau decât foarte puţin între ei. În afară de ochii de acelaşi albastru şi pe care era întipărit aceeaşi blândeţe cam tristă, nimic nu spunea la prima vedere că ar fi fraţi.

Pierre era un colos, cu gâtul de taur, cu pumnii enormi, un om cioplit ca din piatră. Faţa lui bronzată de traiul în larg, avea trăsături care exprimau o voinţă şi o energie deosebită.

Ar fi fost un băiat aproape frumos, dacă n-ar fi avut părul aşa de roşu, şi o barbă deasă care-l îmbătrânea mult. N-avea decât treizeci de ani şi arăta de peste patruzeci.

Foarte viteaz, de o îndrăzneală ce putea fi oricând încercată, se povesteau despre el fapte minunate.

Intr’o seară când Alain, întârziind într-o cârciumă din port, se luase la ceartă cu nişte marinari străini, Pierre, anunţat în grabă de un prieten, sosise în fugă şi după ce porunci fratelui său să stea deoparte într-un colţ al sălii, îi înşfăcase singur şi neajutat de nimeni îi duse unul câte unul în stradă. Pe unul singur, care voise să se servească de cuţit, aproape să-l lase leşinat cu un pumn zdravăn.

Pentru prima dată îl văzură prietenii aşa de înfuriat. Chiar şi Alain simţise trecându-l fiori la vederea chipului îngrozitor de palid al fratelui său mai mare. Ai cărui ochi, de obicei blânzi, aruncau acum fulgere şi ale cărui buze albe tremurau descoperindu-i dinţii într-un rictus

sălbatec; Alain înţelesese în clipa aceea că sub aspectul de uriaş blând, Pierre stăpânea mânii înspăimântătoare care trebuiau să-i fie evitate cu orice chip.

Cel mai vârstnic dintre Kerléani se cunoştea de altfel şi se ştia violent.

Şi pentru ca să ocolească orice motiv de enervări, Pierre, spre deosebire de ceilalţi tineri de vârsta lui, nu frecventa decât arare ori şi numai însoţit de fratele lui şi de Le Goël cârciumile şi tavernele.

Îi plăcea prea puţin mulţimea, lua parte foarte rar la serbări, la baluri renunţa fără niciun regret.

În aceste condiţii, nu-i de mirare că nu se gândise la căsătorie; caracterul lui serios, închis, distant, nu putea, trebuie să recunoaştem, nu putea să atragă o fată tânără, o logodnică.

Trebuia deci trasă concluzia că Pierre nu iubea şi n-avea să iubească niciodată?

Aşa se păruse multă vreme, când, deodată, cu vreun an înainte de evenimentele pe care le povestim, în obiceiurile şi în ţinuta lui se vădi o uşoară schimbare.

El, aşa de neglijent până atunci, se îngriji mai mult, se hotărî să iasă în oraş ceva mai mult decât în trecut, se arătă mai des la serbări, dar niciodată singur.

În plimbările lui era însoţit de Le Goël şi de Yvonne.

Era oare amorezat de fiica căpitanului?...

La început, Le Goël aşa crezuse, dar spre marea lui mirare, Pierre nu-i spusese nimic.

Gândi deci că se înşelase. De fapt, numai Pierre singur ar fi putut spune dacă iubea. El se feri însă să vorbească despre asta, chiar şi lui Alain.

Alain era de statură mijlocie, înzestrat mai mult cu putere nervoasă decât musculară.

Cel mai mic dintre Kerléani era blond, de un blond foarte plăcut, umbla ras la faţă.

Spre deosebire de fratele său, Alain, era foarte îngrijit,

Pe cât iubea Pierre singurătatea, pe atât îi plăcea lui Alain zgomotul, mişcarea, balurile, jocurile. Gura lumii îi

atribuia nu o drăguţă, ci trei-patru, toate încredinţate că vor avea norocul să se numească într-o zi doamna Kerléan.

Dar Alain încă nu se pronunţase. Oare ce mai aştepta? Iubea pe altcineva? Nu voia să se însoare aşa de curând? Nimeni nu ştia.

Din cele de mai sus se vede cât de mare deosebire şi fizică şi morală exista între cei doi fraţi, ceea ce nu-i împiedeca deloc să se iubească şi să se înţeleagă de minune.

Mai mult chiar, meseria lor le era amândorura deopotrivă de dragă şi lucru neobişnuit la cei ce au meseria aceasta, găseau un adevărat farmec în traiul lor împreună, în mijlocul vuietului mării.

Aceştia erau, în câteva trăsături, cei doi protejaţi ai primarului din Roscoff, principalii „schimnici” din *Izolatul* Triagoz.

Cine era al treilea?

3.

SĂLBATECUL DIN GRĂDINA CU SMOCHINI.

La vreo două sute de metri de mica gară din Roscoff, se vede o grădină cu smochini deosebit de frumoasă.

Cu vreo cinci ani înainte, într-o dimineaţă de Martie, se stabilise într-o colibă părăsită de lângă această grădină, un om pe care nimeni nu-l cunoştea, care venea nu se ştie de unde şi pe socoteala căruia, timp de câteva luni, gura lumii avu ce bârfi.

Omul avea totuşi actele în regulă, căci când se înfăţişă la primărie, nimeni nu se gândi să-l şicaneze şi putu să se instaleze după placul lui.

Singurele lucruri care se aflară despre el fură următoarele:

1) Se născuse în ţinutul Finisterului cel mai depărtat şi mai sălbatec colţ al Bretaniei, şi din cauza aceasta primi îndată porecla de *Sălbatec,* ca toţi cei ce au văzut lumina zilei în locurile celea.

2) Se numea Jean-Noël Urvoas.

Dar fiindcă numele acesta nu le spunea nimic, localnicii se mulţumiră să-i completeze porecla.

În câteva zile deveni „Sălbatecul din grădina cu smochini”, şi curând nimeni dela Roscoff până la Saint-Paul-de-Leon, nu-i mai spunea altfel.

La drept vorbind, noul venit nu era cine ştie ce arătos şi de la prima impresie stârnea chiar râsul, dar această impresie se împrăştia iute la o observare mai atentă.

Lung, foarte lung, slab, deşelat, cu braţe imense, cu picioarele nemăsurat de lungi — braţele şi picioarele lui semăna cu ale unui păianjen de câmp, cum afirma doctorul Bourvellec — pe când partea de sus a corpului şi capul erau prea mici pentru trupul ăsta lung şi deşirat, cu umerii puţin încovoiaţi, aceasta era înfăţişarea omului despre care vorbeau, o înfăţişare în primul moment caraghioasă.

Totuşi, dacă corpul amuza prin disproporţie, capul, observat atent, producea un efect contrar.

În faţa fixităţii ochilor lui verzi, prin care treceau luciri metalice, aveai o senzaţie ciudată. Sub genele lui negre, foarte lungi, fugea privirea ascuţită, abia lăsând să se vadă irisul pupilei.

Ciudată îi era şi faţa.

Avea o frunte joasă, tăiată de sprincene mari, nasul cârn, gura mare cu buze subţiri, urechile mici, falca de jos proeminentă.

Jean Urvoas era spân.

Din când în când, un tic nervos îi ridica buza de sus, descoperindu-i dinţii foarte albi, ceea ce făcea să pară că-şi stăpâneşte un zâmbet.

Vocea-i era gravă şi vorbea tărăgănat ca şi cum şi-ar fi căutat cuvintele.

Din primele zile după stabilirea lui la Roscoff, oamenii din partea locului nu-l prea priviseră cu ochi buni, căci trăia ca un urs şi nu se ştia de unde avea puţinul din care trăia; cu timpul însă se deprinseră cu el.

Probabil că nici nu s-ar fi ştiut vreodată mai mult despre el, dacă nu s-ar fi hotărât el însuşi să vorbească, de faţă cu doctorul Bourvellec, care era cam limbut de felul lui.

Într-o zi pe când Le Goël se plimba împreună cu doctorul pe malul mării afară din oraş, fură acostaţi de către Urvoas.

Amândoi fură cam surprinşi când se treziră faţă-n faţă cu el; mirarea lor crescu şi mai mult când îl auziră

spunând încetişor:

— De la Roscoff te tot urmăresc, domnule primar; vreau să vorbesc cu d-ta.

— Cu mine? spuse tatăl Yvonnei. Ce-ai să-mi spui, Urvoas?

Acesta-şi scoase pălăria şi şi-o răsucea în mână. Vorbi fără grabă, parc-ar fi cântărit fiecare vorbă:

— Am să-ţi spun următoarele, domnule primar: Mă numesc Jean-Noël Urvoas. La 15 August viitor voi împlini douăzeci şi nouă de ani. Ca şi protejaţii d-tale, Kerléan, n-am nici părinţi nici prieteni. Orfan de la vârsta de opt ani. Am fost luat de suflet de un pescar din Douarnenez şi de soţia lui care m-au lăsat să cresc cum a vrut Dumnezeu. Puţinul ce-l ştiu l-am învăţat singur. La şcoală m-am dus foarte neregulat, apoi mi-am făcut serviciul militar în marină.

Trimis în Indochina, am stat acolo trei ani, în care timp am salvat viaţa unuia din superiorii mei, om foarte bogat, care drept recompensă mi-a dat un mic capital, datorită căruia sunt azi la adăpost de lipsuri. În timpul acestor trei ani în colonii, am căpătat medalia militară şi frigurile, care după ce m-am întors în Franţa m-au făcut să-mi pierd pe rând slujbele pe care le aveam. De vreo doi ani e drept, boala s-a mai potolit şi încetul cu încetul mă refac, încă un an şi n-o să mai am nimic.

Vezi dar, d-le primar, că nu-ţi ascund nimic. Cât despre caracter, sunt un om blajin, capabil să iubesc şi să urăsc cu aceeaşi forţă. Desigur, nu sunt frumos, dar am auzit şi am citit în cărţi că adesea ori iubirea te face frumos; şi eu iubesc, iubesc din adâncul inimii, din tot sufletul şi dacă aş fi şi eu iubit, simt c-aş fi omul cel mai fericit de pe faţa pământului. Iată, d-le primar, ce am avut să vă spun, departe de lume, pentru că, dacă m-ai înţeles din câteva cuvinte şi dacă nu mi-e dat să am vreo nădejde, să nu aibă ce-şi bate joc şi alţii.

Le Goël se uită la doctor care, ridicând din umeri, bombănea printre dinţi:

— Yvonne? A înnebunit!

Ca şi cam nu l-ar fi auzit, Urvoas continuă cu ochii ţintă în pământ:

— Ce-mi răspunzi d-ta, domnule primar?

Le Goël se gândi câteva minute, vădit încurcat de această subită cerere în căsătorie, la care fireşte nu s-ar fi aşteptat cu câteva minute înainte, apoi spre marea uimire a doctorului, spuse:

— Yvonne e încă foarte tânără, dragă Urvoas, ca să se gândească la căsătorie; totuşi e stăpână pe ea însăşi. O să-i aduc la cunoştinţă cererea d-tate, şi o să-ţi comunic răspunsul ei.

— Voi fi aici oricând vei voi, domnule primar.

— Atunci mâine, în acelaşi loc, la aceeaşi oră.

— Vei veni chiar d-ta, d-le primar?

— Chiar eu, dar de ce?

— Pentru că dacă nu-mi rămâne nicio nădejde, dacă domnişoara Yvonne îmi respinge cererea, aş ruga pe d-l primar să-mi facă un mare serviciu.

— Care?

— 0 să-i spun d-lui primar numai dacă nu mai am nicio speranţă.

— Atunci pe mâine?

— Da, mâine! Domnule primar, domnule doctor vă salut.

Şi Jean Urvoas se depărtă cu paşi mari.

— Doar îmi închipui, spuse doctorul care nu-şi revenise încă din uluiala lui, îmi închipui că n-ai să-i vorbeşti lui Yvonne despre propunerea acestui nebun.

— De ce nu! răspunse căpitanul cu gravitate. Mai întâi, Jean Urvoas nu-i nebun; din contră e un om foarte inteligent şi dacă e adevărat ceea ce spune, foarte capabil să facă fericită pe acea care va consimţi să-i fie tovarăşă de viaţă. În privinţa asta n-aş fi îngrijorat de soarta Yvonnei, care, după cum ştii, doctore, din punct de vedere bănesc, n-o să aibă nicio grijă. Bine înţeles, nu spun că o altă alegere… Pierre sau Alain, de pildă…

Yvonne e însă liberă să aleagă pe cine-i place, de douăzeci de ori i-am spus-o. Doamne, cât de ciudate sunt femeile... În orice caz, nu am dreptul să iau orice speranţă acestui om, fără să ştiu sigur. Yvonne o să hotărască. Dacă-i place Urvoas, o să se căsătorească cu el. Şi oricât ar fi el de urât şi de dizgraţios, sunt sigur că o să fie foarte fericiţi.

— N-o să-i placă, bombăni doctorul.

— Aşa cred şi eu, dar numai ea poate să ne-o spună.

Cu aceasta, convorbirea lor se sfârşi.

Cum era de aşteptat, tânăra fată respinse cu blândeţe cererea lui Jean Urvoas.

Când primi răspunsul, acesta nu lăsă de loc să se vadă ce impresie făcuse asupra lui. Se mulţumi doar să închidă ochii câteva clipe, iar ticul lui nervos i se accentuă şi mai mult; asta fu tot.

Şi cu aceeaşi voce înceată, cu acelaşi ton ca în ajun, expuse lui Le Goël ce dorea de la el.

Sălbatecul din grădina cu smochini ruga pe primarul din Roscoff să-i dea o recomanda ţie pe lângă inginerul şef al podurilor şi şoselelor, ca să obţină de la acesta permisiunea de a intra în serviciu pe *Izolatul* de la Triagoz, alături de fraţii Kerléan, pentru că, pe lângă ei să se deprindă şi el cu existenţa de „schimnic”, înainte de a cere oficial un loc pe un alt *Izolat.*

— Pierre şi Alain Kerléan sunt băieţi serioşi, încheie el cu o voce foarte calmă. În tovărăşia lor voi învăţa deci mai iute decât în orice altă parte ceea ce e de învăţat şi afară de asta, ne şi cunoaştem oarecum Mi-aţi face prin asta un serviciu imens, d-le primar.

— Vezi că, îi atrase atenţia tatăl Yvonei, această viaţă e grea, aspră; o să poţi rezista? nu ţi-e frică, aşa slab cum eşti?

Tot cu ochii plecaţi, Urvoas îl întrerupse:

— Tocmai pentru ca să încerc, cer favoarea să fiu primit pe Triagoz, domnule primar, spuse el. Totul e voinţa, pe lumea aceasta. Omul trebuie să meargă

necontenit spre ţinta ce şi-o propune.

Făcuse această reflexie cu un zâmbet ciudat pe buze.

Dându-şi seama că nu putea să-i refuze sprijinul după decepţia ce i-o produsese, primarul făgădui să scrie inginerului-şef.

Câteva zile mai târziu sosi la Roscoff autorizaţia cerută şi Le Goël i-o comunică îndată lui Urvoas.

Şi la sorocul hotărât cei trei tineri, Pierre, Alain şi Urvoas, îşi luară în primire serviciul pe *Izolatul* Triagoz.

Doctorul Bourvellec fu poate singurul care nu vedea asta cu ochi buni. De ce? Ar fi fost fără îndoială foarte greu de explicat. Sigur că nutrea pentru sălbatecul din grădina cu smochini, o antipatie pe cât de puternică pe atât de neraţională.

Era oare singurul:

Nu.

Fără să vrea, nici Yvonne nu-l putea suferi pe noul tovarăş al fraţilor Kerléan, şi-şi simţi inima cuprinsă de o nelinişte ciudată şi nelămurită când aflase că fraţii Kerléan aveau să trăiască de atunci înainte în tovărăşia lui.

4.
AŞTEPTAREA.

Să fi fost pe la amiază când primarul trecu pragul casei lui şi intră în odaia scundă ce le servea drept sufragerie.

În casă domnea o atmosferă de pace şi de linişte.

Intră fără o vorbă, îşi scoase pardesiul muiat de ploaie, şi după ce, ajutat de Yvone, îşi scoase pantofii plini de noroi şi îşi puse papucii calzi de lână. Luă loc la masa care era gata pusă. La un semn al tinerii fete, servitoarea puse pe masă un castron fumegând.

Yvonne Le Goël avea optsprezece ani. Zveltă, blondă, drăguţă, frumoasă chiar, plină de un farmec ce cucerea pe toţi ce o cunoşteau, i s-ar fi dat mai mult decât vârsta ei văzând-o atât de blândă, de discretă şi mai ales de serioasă.

Încă de mică, moartea mamei ei făcuse din ea o femeie, la vârsta când altele mai rămân fetiţe.

Yvonne refuzase cu încăpăţânare să-l lase singur pe tatăl ei, cu toate că nişte rude se oferiseră s-o ia la ei ca s-o crească.

N-avea alt gând decât să îndulcească marinarului ceasurile triste ce i le pricinuia despărţirea pe veci de aceea care fusese pentru ei o mamă şi o soţie iubită.

Reuşise pe deplin. Niciodată n-a fost un bărbat mai bine îngrijit, mai răzgâiat decât Le Goël, niciun cămin n-a fost vreodată mai bine condus decât al lui.

Se înţelege deci cu câtă dragoste înconjura bătrânul marinar pe copilul lui. Pe Yvonne, pe fiica lui scumpă. Nici când nu s-au înţeles mai bine nu s-au iubit mai mult două

fiinţe,

Le Goël îşi pusese în gând să-i răsplătească multele îngrijiri şi delicatele atenţii cu care-l înconjura ea.

Sub aspectul lui de marinar aspru, primarul din Roscoff ascundea o reală sensibilitate şi când era vorba de fiica lui, această sensibilitate devenea o tandreţe feminină.

Căpitanul îşi avea planul lui, pe care-l cunoştea deja.

— Să-şi aleagă ea numai un soţ, spunea el adesea Anei, bătrâna lor servitoare, şi să mă ferească D-zeu s-o contrazic.

Atâta timp cât o să trăiesc, acela pe care ea o să-l aleagă, o să fie fiul meu şi bătrânul Le Goël n-o să le ceară decât să fie fericiţi şi să-l iubească şi pe el puţin.

Bătrâna Bretonă răspundea clătinând din cap:

— Yvonne a noastră n-o să se mărite niciodată, cucoane, te iubeşte mult, prea mult. Ca să te lase singur.

Căpitanul ridică din umeri şi spuse cu un aer înţelegător:

— Mă iubeşte, e drept răspunse el, Dar va veni ziua când inima ei va vorbi şi atunci să vezi dacă-i va răspunde „nu” sau dacă eu îi voi sta împotrivă.

Căpitanul era foarte sincer când vorbea astfel.

S-a văzut că-şi ţine cuvântul cu prilejul lui Urvoas.

De când cu afacerea Urvoas, care cam făcuse inimă rea tinerei fete, Le Goël nu mai vroia să primească de ginere decât pe bărbatul care-l va numi ea singură.

Şi fiindcă ea nu vorbise încă, uşa casei rămânea închisă tuturor pretendenţilor, şi bătrânul marinar văzând că ei nu-i e gândul la căsătorie, era fericit fără să-şi dea seama şi-şi murmura sieşi egoist:

„Ei, mai are timp! E încă atât de tânără”.

Nici nu-i trecea prin minte că Yvonne poate se sacrifica pentru el.

În orice caz, chiar dacă ar fi fost aşa, devotata copilă nici nu lăsa să se bănuiască aşa ceva şi-şi înconjura în fiecare zi tatăl cu mai multe îngrijiri şi cu o dragoste şi mai mare.

Văzându-l în dimineaţa asta, atât de încruntat şi de îngrijorat, se gândi să întrebe ce se întâmplase.

Le Goël nu voi să întristeze inima tinerei fete cu fiământări inutile. N-ar fi fost o cruzime s-o pună la curent cu înspăimântătoarea situaţie a celor doi fraţi Kerléan, care-i erau şi ei atât de aproape?

Căpitanul arunca aşa dar vina grijilor sale pe seama afacerilor, şi prânzul continuă fără ca tânăra fată să-i mai pună vreo întrebare.

Când masa fu gata, Le Goël se instala în fotoliu la gura sobei, — după obiceiul lui — şi-şi continuă fumând gândurile.

Ca şi celor mai mulţi dintre marinari, lui Le Goël nu-i plăcea să vorbească mult; era mai curând un taciturn înclinat spre visare.

Chiar când e pe uscat matelotul păstrează ceva din marele calm în mijlocul căruia a trăit zile, luni şi ani.

În ziua aceasta însă, căpitanul, vădit preocupat, se ridică chiar de mai multe ori din fotoliul lui şi se duse la fereastră să privească cerul.

Afară continua să vremuiască.

După ce văzu nenumărate trombe de apă, spărgându-se pe geamuri de parcă voiau să le spargă; după ce auzi vântul urlând cu furie şi făcând să se cutremure întreaga casă, se întoarse la fotoliul lui, eu faţa brăzdată de o cută adâncă.

Gândurile lui erau pline mai ales de Pierre şi Alain.

Ce făceau ei? Ce li se întâmplase?

Şi pe deasupra o idee chinuitoare îi obseda creierul: îi vedea murind tocmai în momentul când greaua lor existenţă de „schimnici” ai mării trebuia să ia sfârşit.

În urma recomandaţiilor lui, cei doi paznici de pe „Izolatul” Triagoz, urmau să fie numi (i în curând pe farul de coastă de pe insula Batz.

Şi tocmai în momentul când soarta începea să le surâdă, când cei doi fraţi aveau un loc care-i trecea În rândul micilor funcţionari ai marinei, un post pe uscat în

afară de orice primejdii, fatalitatea se năpustea împotriva lor primejduindu-le viaţa.

Le Goël renunţase să mai înţeleagă cum de se putea să ducă lipsă de alimente, când cu vreo şase zile înainte, farul Triagoz conţinea provizii pentru cel puţin cinci săptămâni.

Asta era pentru el un mister cu neputinţă de pătruns.

Veni şi seara; cina fu şi mai tristă decât prânzul.

La ora şase încă nu sosise depeşa anunţată de pescarul Le Bloas.

Ce să mai creadă?

Nu se ştia încă nimic nou, sau dimpotrivă trebuia să se aştepte să-l vadă răsărind dintr-un moment într-altul purtător al unor veşti funebre?

Pe la ora opt, Yvonne neliniştită de aerul îngrijorat al tatălui ei, urcă în camera ei în acelaşi timp cu el.

Le Goël nu se culcă însă îndată, şi copila îl auzi încă multă vreme umblând încoace şi încolo prin cameră.

În sfârşit orice zgomot încetă,

Atunci, convinsă că el se hotărâse să se odihnească, se decise şi ea să se culce.

Yvonne îşi dădea seama că tatăl ei era frământat de un eveniment grav, dar asta se mai întâmplase şi ea ştia că după o noapte de odihnă, deşteptarea alunga aproape întotdeauna grijile din ajun.

Cu speranţa aceasta, se lăsă învinsă de somn.

Dar Le Goël nu dormea. Lungit pe patul lui, cu ochii deschişi asculta mugetul furtunii.

Trecură astfel ore, şi aproape să se lumineze de zi, când oboseala învinse neliniştea şi ochii i se închiseră fără de voie.

5.

ULTIMELE ŞTIRI DIN TRIAGOZ.

Singur n-ar fi putut spune dacă dormea de câteva minute numai sau de mai multe ceasuri când fu trezit brusc de o lovitură puternică în uşa de la intrare a casei şi sări din pat.

Se părea că furtuna nu pierduse deloc din furia ei.

Într-un scurt răstimp de acalmie, i se păru că aude voci strigându-l.

Se îmbrăcă în grabă şi dădu fuga la fereastră s-o deschidă.

Afară vântul continua să bată cu furie.

E drept că nu mai ploua.

Pe deasupra acoperişurilor se vedea răsărind o zi cenuşie, întunecoasă. Nori mari negri alergau pe cer, ca nişte zdrenţe mari şi murdare găurite pe alocuri.

În stradă se mişcau forme omeneşti cu nişte lanterne aprinse, a căror lumină îndoielnică avea ceva sinistru în acest trist început de zi.

Căpitanul întrebă:

— Ce este băieţi?

Un bărbat se desprinse atunci din grup şi făcând mâna pâlnie pentru că vântul să nu împrăştie sunetul, strigă:

— Suntem noi, d-le Le Goël, deschide, aducem veşti grave despre Triagoz.

Le Goël recunoscu vocea lui Le Bloas.

— Veşti despre Triagoz, murmură căpitanul, veşti grave.

Şi simţi trecându-i prin corp un fior de gheaţă.

Fără să răspundă închise fereastra şi coborî.

Spre marea lui surprindere o găsi pe Yvonne sculată.

Fata era cam palidă, dar căpitanul era prea turburat ca să bage de seamă.

Când uşa se deschise, cei cinci oameni intrară în casă.

Intre însoţitorii pescarului din Granwille, primarul recunoscu pe doctorul Bourvellec, pe abatele Touilhou şi pe doi pescari din Roscoff.

De cum coborâse din tren, Le Bloas se dusese la bătrânul preot din Groatz-Batz, a cărui locuinţă era prima în calea lui, apoi merseră împreună să-l ia pe doctorul de pe Strada Mare, şi de acolo se îndreptară spre casa primarului ce se găsea în apropiere de port. Nu departe de aci întâlniseră pe cei doi pescari care îi însoţeau.

Jenaţi oarecum de prezenţa Yvonnei pe care nu crezuseră s-o găsească trează, cei cinci bărbaţi nu scoteau o vorbă; părea că aşteaptă întrebările primarului; acesta nu îndrăznea să întrebe de faţă cu fiica sa.

Ar fi vrut totuşi să ştie.

Dacă patronul Le Bloas se deranjase el singur, în loc să trimită o telegramă, asta însemna că vestea pe care o aducea era în într-adevăr gravă.

Mânat de dorinţa de a afla ce se întâmplase, Le Goël căuta un pretext ca să îndepărteze pe fiica lui, când spre marea lui mirare, o văzu îndreptându-se cu hotărâre spre Le Bloas.

înainte ca el să fi făcut un pas, o mişcare ca s-o împiedece, ea şi luase cuvântul.

Vocea-i tremura ca sub stăpânirea unei emoţii puternice.

— Adineaori, spusese ea, te-am auzit din odaia mea spunând cu glasul tare numele de Triagoz. Aduci ştiri grave, aşa ai spus; aceste ştiri sunt şi pentru tatăl, meu şi pentru mine de o importantă covârşitoare; eşti aşa de bun să ni le spui îndată?

Din nenorocire nici doctorul Bourvellec şi nici abatele Touilhou, zguduit de ştirile aflate pe drum, nu se

gândiseră să-l prevină să nu vorbească faţă de Yvonne.

— De, cât priveşte veştile, răspunse Le Bloas, răsucindu-şi stângaci între degetele lui mari pălăria care şi-o scoase; vă previn că noutăţile mele nu sunt vesele.

— Vorbeşte, vorbeşte domnule, murmură Yvonne,

— Sigur că da, spuse Le Bloas. Iată: prima ştire, ea singură foarte gravă: focurile de pe Triagoz n-au fost aprinse noaptea asta!

Turburat, uitând până şi de prezenţa fiicei sale, primarul se repezi spre el.

Mâna lui dreaptă căzu greu pe braţul pescarului pe care-l strânse ca într-un cleşte, şi cu o voce expresivă, sugrumată de emoţie:

— Ce spui!... strigă el.

— Spun ceea ce este, din nenorocire adevărat, căpitane, răspunse marinarul, şi nu sunt singurul care am observat asta, toţi ceilalţi au văzut ca mine.

Le Goël îi dădu drumul, apoi cu buzele tremurânde:

— Focurile stinse, murmură el ca şi cum n-ar fi putut crede asta. Nu, nu, asta nu se poate, ca să se întâmple una ca asta, ar trebui...

Se întrerupse neîndrăznind să-şi exprime gândul cu glas tare, şi ca să nu cadă trebui să se sprijine de braţul doctorului.

Uitată într-un colţ de umbră al vastei încăperi. Yvonne nu scotea o vorbă.

Asculta şi, la fiecare cuvânt, simţea bătându-i mai tare inima în piept.

— Da, focurile stinse, căpitane, reluă pescarul din Granwille; dar asta nu-i încă totul, mai e un lucru nu mai puţin important pe care trebuie să ţi-l semnalez; de astă noapte, pe far fâlfâie pavilionul negru.

Ştirea a fost transmisă telegrafic d-lui inginer-şef de căpitanul unei goelete, refugiate în momentul acesta într-un golfuleţ din Perros.

Şi deoarece primarul din Roscoff, covârşit de acest din urmă fapt, nu mai putea scoate o vorbă, Le Bloas adaogă

cu o voce gravă:

— Pavilionul negru fâlfâind pe „Izolat’ Ştii ca şi mine căpitane, ce înseamnează asta! Din nenorocire, nu încape îndoială că în farul Triagoz e un mort, dacă nu chiar doi.

Doctorul Bourvellec se repezi să-i taie vorba, să-i oprească pe buze îngrozitoarea frază, dar n-avu timpul.

Un strigăt sfâşietor sublinie, ca să spunem aşa ultimele cuvinte ale pescarului, şi cu toţii întorcându-se o văzură pe Yvonne, înspăimântător de palidă, în picioare, drept în mijlocul încăperii.

Sprijinită cu o mână de masă, părea că vrea să oprească cu cealaltă bătăile dezordonate ale inimii ei. Buzele-i albe se mişcau parc-ar fi vrut să vorbească, dar sunetul i se oprea în gâtlej.

Le Goël fugi înspăimântat spre ea.

— Yvonne! strigă el; Yvonne! comoara mea, şi o cuprinse în braţe.

Fata păru că nici nu aude.

Îl respinse cu o sforţare violentă: apoi deodată, scoase un nou ţipăt, capul i se clătină pe umeri şi palidă de tot căzu pe spate, murmurând cu o voce ce abia se înţelegea:

— „Izolatul”… Alain… mort!… mort!

Înnebunit, Le Goël n-avu decât timpul s-o cuprindă în braţe.

— Yvonne! Yvonne! strigă el.

Nu mai primi niciun răspuns.

6.
PENTRU FERICIREA EI.

Cât timp rămase el privind-o aşa, strângând-o la pieptul lui, atât de turburat încât să nu se gândească să ceară ajutor? N-ar fi putut-o spune.

O voce pe care o auzea aproape de el îl aduse la realitate.

Era Le Bloas, care spunea adresându-se însoţitorilor săi.

Dac-aş fi ştiut că această copilă îşi are logodnicul pe Triagoz n-aş fi vorbit.

Logodnicul ei? Asta fu pentru bătrânul marinar o revelaţie,

— „Izolatul”… Alain… murmură el.

De astă dată îşi recăpătă brusc luciditatea şi înţelese îndată.

Yvonne iubea, şi acela care pusese stăpânire pe inima ei şi gândurile ei, acela pe care ea şi-l alesese în taină ca logodnic, acela era desigur linul din cei trei nenorociţi de pe „Izolat”-ul Triagoz, poate omul a cărui moarte o anunţa pavilionul negru.

La acest gând se clătină şi el, crezu că o să cadă jos, dar asta dură doar câteva secunde.

Se ridică îndată, făcu semn doctorului Bourvellec să-l urmeze şi luându-şi fiica în braţe o duse în odaia ei.

Pe scară se întâlniră cu bătrâna servitoare, care aproape să leşine şi ea de spaimă, văzându-şi tânăra stăpână fără cunoştinţă.

Câteva minute mai târziu, sub îngrijirile care-i fură date în grabă, Yvonne deschise ochii.

Privi mai întâi în jurul ei, apoi aducându-şi deodată aminte, lăsă să-i cadă capul pe umerii tatălui ei şi izbucni într-un plâns cu hohote, Le Goël o strângea cu blândeţe la pieptul lui murmurând:

— Nu plânge, nu plânge, Yvonne speră; Alain trăieşte, sunt sigur, o să-l revezi, şi o să te căsătoreşti cu el, ţi-o făgăduiesc. Nădăjduieşte, crede-mă micuţo, nădăjduieşte!

În z dar vorbea el aşa, zadarnic îmbrăţişa el, simţea el că nici sărutările, nici cuvintele nu puteau să-i potolească durerea, să pună capăt necazului ei. O idee îi străbătu creierul, şi cu voce hotărâtă:

— Da, speră, spuse el, ai încredere. Încă în astă seară o să ştii dacă Alain mai trăieşte.

Ea îl privi mirată, cu o vagă oglindire de speranţă în ochii ei mari scăldaţi în lacrimi.

— Astă seară… murmură ea, ce crezi…

— Da, în astă seară, comoara mea, spuse el, ţi-o făgăduiesc, dar pentru asta trebuie să te las chiar acum…

— O! numai puţin timp, continuă el, nu-ţi fie teamă. Doar o oră. Am de trimis nişte telegrame inginerului-şef… Nu-ţi fie frică, mă întorc îndată.

Şi cum aceste cuvinte o liniştiseră puţin, el o sărută lung, apoi o lăsă în grija bătrânei servitoare căreia îi spuse să n-o părăsească în lipsa lui. Apoi coborî în sala de jos, urmat de doctorul Bourvellec.

Găsiră acolo pe abatele Touilhou, pe Le Bloas şi pe cei doi pescari care-i aşteptau îngrijaţi.

Îi linişti cu un cuvânt, apoi îşi aruncă pe umeri pardesiul şi îşi puse pălăria.

— Unde mergem? întrebă mirat doctorul.

— La dumneata, răspunse primarul, avem de vorbit şi n-aş vrea ca Yvonne să ştie ce am de gând să fac.

Ieşiră.

Afară furtuna mugea mereu tot aşa de înspăimântătoare.

La intrarea în strada mare, el spuse celor doi pescari.

— E de prisos să ne însoţiţi mai departe, băieţi; întoarceţi-vă în port şi anunţaţi pe prietenii voştri despre cele petrecute. Peste vreo zece minute ne vom întâlni pe chei; aduceţi acolo camarazi de-ai voştri, se poate întâmpla să am nevoie de oameni.

Cei doi oameni se depărtară.

Cum intrară în casa doctorului, primarul, fără să mai piardă o secundă, începu să întrebe pe pescarul din Granwille, despre intenţiile şi hotărârile luate de. Inginerul-şef al podurilor şi şoselelor. Plecase deja vaporaşul sau trebuia să plece în ziua ceea în spre Triagoz?

Răspunsul fu negativ.

— Oricât de mare fusese dorinţa d-lui inginer-şef de a şti sigur, timpul nu i-a îngăduit să trimită vaporaşul în larg.

— Bănuiam eu asta, spuse primarul din Roscoff, în cazul acesta o să mă duc eu însumi!

Doctorul Bourvellec nu se putu stăpâni.

— Cum! strigă el, vrei să ajungi la „Izolat”. Dar asta e o nebunie! Cu cinei Cu cel Cum?

— Pe micul meu yacht, răspunse rece Le Goël.

— Pe coaja aia de nucă?

— Da! a rezistat de zeci de ori pe timp tot aşa de răul

— Dar. Remarcă abatele Touihou, ce-o să faci la Triagoz, când doar ştii ca şi noi, n-o să poţi borda.

Tatăl Yvonei nu răspunse.

— Ai uitat exemplele din alte cazuri asemănătoare, adăogă şi doctorul? D. Abate are dreptate, n-o să poţi aborda. Adu-ţi aminte de stâncile Donore, unde s-a prăpădit acum patru ani, paznicul Jean Mevel; ca şi acum, s-a înălţat pavilionul de doliu, dar după câtă vreme abia s-a putut aborda? După două săptămâni, adu-ţi aminte!

Le Goël îi răspunse cu un gest:

— Totuşi mă voi duce!

Şi fiindcă doctorul şi abatele căutau să-i abată gândul de la încercarea asta nebună, vorbindu-i de fiica lui, de

situaţia lui ca părinte al comunei, rugându-l în numele prieteniei ce i-o purtau să renunţe, el îi întrerupse cu blândeţe:

— Nu insistaţi, le spuse el, n-o să mă puteţi convinge. De dus am să mă duc oricum fiindcă trebuie. Nici nu poate fi vorba de altfel să dau vreun ajutor „schimnicilor”; neputând să abordez, lucrul acesta e cu neputinţă. Vreau doar să aflu pentru care din cei trei nenorociţi închişi acolo, a fost înălţat pavilionul negru. I-am făgăduit chiar adineaori Yvonnei să-i spun încă astă seară dacă Alain, logodnicul ei, mai e între cei vii. Făgăduiala am să mi-o ţin cu preţul vieţii. Da, chiar de-ar fi să mor, numai ea să fie fericită!

Aceste cinci cuvinte din urmă rezumau gândul bătrânului marinar: „Numai ea să fie fericită”.

Doctorul, abatele şi Le Bloas îl înţeleseseră.

Oricând altădată Le Goël ar fi fost primul care să condamne o asemenea încercare. Acum, însă n-o vedea decât pe fiica lui, pe care o voia fericită cu orice preţ. Pentru asta trebuia s-o asigure că Alain trăieşte. Ştia că de îndată ce. Va fi semnalată prezenţa lui în apropierea farului, supravieţuitorul sau supravieţuitorii vor apărea, chiar numai pentru o clipă, pe platforma de sus. Nici nu cerea mai mult.

Dacă va muri, se vor întoarce alţii care-o să povestească fetei ce au văzut. Dacă Alain murise, bătrânul era sigur că nici ea nu-i va supravieţui. Dacă dimpotrivă, el mai trăia încă şi avea să i se întâmple lui să moară în cursul expediţiei, era liniştit, Alain avea s-o consoleze.

Rămânea să-şi găsească echipagiul.

Cine să vrea să-l urmeze pe o astfel de vreme?

— Nimeni, răspunse doctorul.

Le Bloas făcu un pas înainte.

— Iată-mă, domnule, spuse el, sunt gata.

Primarul din Roscoff îi întinse mâna.

— Mi-ai salvat cândva viaţa, continuă Le Bloas, acum

îmi plătesc datoria, nimic mai firesc. Cât despre ceilalţi…

N-ai nicio grijă băiete, spuse primarul, pentru fiecare loc au să se găsească douăzeci.

Nu se înşela.

Când ajunseră în port, unde cu tot frigul se formaseră grupuri numeroase de oameni care discutau evenimentul, Le Goël găsi nu numai două zeci cum nădăjduia el ci cincizeci de oameni care voiau să-l urmeze la Triagoz.

Nu alese decât pe cei necăsătoriţi căci ştia că merge la ceva primejdios, nu voia să rămână în urma dispăruţilor văduve şi orfani.

Le Goël nici nu se servi de yachtul lui care era într-adevăr prea şubred pentru o astfel de expediţie pe o mare aşa de furioasă. Unul din oamenii lui, un anume Gou- rric avea o goeletă de pescari pe care-o puse îndată la dispoziţia primarului.

Era mai bună şi Le Goël acceptă.

Peste vreo jumătate de oră, totul era gata, numai aveau decât să se îmbarce.

Căpitanul se întoarse atunci în spre doctor şi spre bătrânul preot, şi spuse cu o voce emoţionată:

— Se poate să nu mă mai întorc. V-o încredinţez pe Yvonne. Dacă mor să fie copilul vostru. Cu bine!

Şi fără să le dea răgaz celor doi prieteni să fie copleşiţi de emoţii, le strânse iute mâinile şi sări pe bord.

Cinci minute după aceea goeleta părăsea cheiul, şi se îndrepta spre larg.

Încetul cu încetul, cu toate valurile mării care o ridicau ca pe o coajă de nucă, corabia ajunse în largul mării.

Treceau tocmai pe lângă capul stâncos Bloscon, când un val puternic culcă vasul spre babord, şi mătură puntea.

Le Goël era la cârmă.

— Primul asalt, spuse cu răceală Le Bloas.

Şi la fel de calm:

— În regulă, răspunse Le Gourric care se afla lângă el; ăsta-i numai Începutul, o să mai vedem noi şi altele, nu-i

aşa d-le primar?

7.
ÎN VIJELIE

Zăpada cădea deasă, în fulgi groşi, care zburau prin văzduh.

Nici nu trecuse zece minute de la plecarea lor şi le era cu neputinţă să deosebească ceva la douăzeci de metri depărtare.

În picioare lângă cârmă, Le Goël, Le Bloas şi Le Gourric erau orbiţi.

Cu toate acestea căpitanul nu-şi perdea capul şi dădea ordine cu o claritate şi o preciziune deosebită.

Cât timp era pe uscat, scos din minţi de teamă, negândindu-se decât la fiica lui, ar fi fost cu neputinţă să-l faci să judece. Dar din clipa din care, în mijlocul vijeliei îşi dăduse seama de toată răspunderea lui de marinar şi de căpitan, îşi stăpânise emoţia, nu se mai gândise decât la datoria lui, şi şi recăpătase tot sângele rece şi toată prezenţa de spirit.

Şi în ciuda furtunii şi talazurilor care treceau peste goeletă şi o aruncau în coace şi încolo ca pe o jucărie, corabia înainta mereu în larg,

E cu neputinţă de descris ce a fost această călătorie pe mare.

„

De zeci de ori, corabia se apleca de s-ar fi putut crede că n-o să se mai ridice şi tot de atâtea ori se ridica şi apărea, ţâşnind deasupra valurilor.

De zeci de ori trosniră catargele, de zeci de ori se

întinseră otgoanele, gata parcă să se rupă, să se prăbuşească: dar de fiecare dată temerile se dovedeau neîntemeiate. Totul rezistă.

Această luptă de pigmei împotriva elementelor naturii, ţinu şase ore în şir.

Plecaţi din Roscoff la ora nouă dimineaţa, oamenii din goeletă zăriră farul Triagoz abia pe la ora trei după amiază.

Era şi timpul să ajungă la ţintă: dintre cei opt oameni care alcătuiau echipagiul, şapte erau frânţi de atâta încordare.

Doar primarul din Roscoff, mereu la postul lui, nu părea să simtă niciun pic de oboseală. Nu slăbea din ochi „Izolatul”; a cărei masă întunecată se înălţa acum la mai puţin de o milă depărtare şi de care goeleta se apropia din ce în ce mai mult, dar cu prudenţă pentru ca un curent prea puternic să n-o izbească de stânci.

Spectacolul pe care-l oferea Triagozul era măreţ.

În jurul farului al cărui suport de stânci era cu neputinţă de văzut, totul era numai vâltoare şi spumă. s-ar fi spus că în fundul mării ardea un cuptor imens care stârnea în toată această întindere lichidă un clocot monstruos.

Un bubuit neîntrerupt urca în văzduh, umblând atmosfera, dominând uneori chiar şi vuietul furtunii.

Uneori talazuri uriaşe se izbeau de turn pornind la atac cu urlete înfricoşătoare, timp de câteva secunde, „Izolatul” dispărea sub o adevărată trombă de apă care se căţăra, se căţăra tot mai sus, aproape să atingă platforma de sus; dar de cum ajungea acolo, obosită parcă de această mângâiere uriaşă, se spărgea cu un sgomot înspăimântător într-un nor de spumă.

Deodată Le Bloas se aplecă spre tatăl Yvonnei, şi-i spuse cu glas tare, ca să fie sigur că e auzit.

— Uite căpitane, strigă el întinzând mâna dreaptă, colo sus!

Le Goël privi.

În vârful farului, mai fâlfăia încă o zdreanţă de etamină

neagră.

Asta era tot ce mai lăsase furtuna din pavilionul de doliu. Câteva minute după aceea o răbufnire de vânt smulgea ultima rămăşiţă. Dar ce importanţă avea asta? Căpitanul văzuse. Ştirea era adevărată. Farul de la Triagoz ascundea un mort.

Oare ce dramă obscură se desfăşurase acolo? Ce primejdii îngrozitoare pândeau acum pe supravieţuitorii din far?

Goeleta nu mai era decât la un sfert de milă depărtare de far, când fu prinsă într-un vârtej violent. Numai mâna de fer a lui Le Goël o smulse din această zonă primejdioasă.

Timp de vreo oră, cu riscul de a se izbi de stânci, goeleta pluti încoace şi încolo, se învârti în jurul Triagozului, îi dădu târcoale în fel şi chip, dar nimeni nu apăru pe platforma de sus cu toate rachetele aduse din Roscoff pe care le aruncau în aer toţi cinci.

Culmea ghinionului, întunericul se făcu din ce în ce mai des.

Primarul Le Goël trebui să-şi dea curând seama că situaţia devenise şi mai primejdioasă, căci începea să se înnopteze şi de pe far nu venea niciun răspuns la semnalizările făcute.

Avea să fie oare silit să se întoarcă în Roscoff fără să fi reuşit să afle ceva despre supravieţuitori!

Supravieţuitorii!... Mai rămăsese măcar unul între zidurile alea întunecoase, bătute de uragan?

Răspunsul părea mai curând negativ, căci nimeni nu se arăta la ferestre sau pe platforma de deasupra a lanternei stinse.

Totuşi de vreme ce cereau ajutor, ar fi trebuit să stea de veghe.

Gourric, patronul goeletei, atrase atenţia că încă înainte de o jumătate de oră, ziua se va fi sfârşit, şi Le Goël, cu inima sfâşiată, trebui să se gândească la întoarcere.

Datoria îi poruncea să nu rişte mai mult, viaţa atâtor oameni curagioşi.

Vru totuşi să mai facă o ultimă încercare.

Îşi aduse aminte că printre rachetele a- duse se găseau trei bombe mici, care aruncate la oarecare înălţime trebuiau să producă o bubuitură asemănătoare cu a unui tun mic, bine încărcat.

Înainte de a se depărta vru să se servească de ele. Vru să le arunce el însuşi. Trebuiau aruncate în aşa fel încât să explodeze sub capota „Izolatului”.

În locul lui preluă cârma Le Bloas.

Prima bombă, deşi aruncată cu grijă, se urcă în văzduh, dar căzu îndată împinsă de vânt şi fu înghiţită de mare înainte de a fi explodat.

Nu la fel se Întâmplă cu a doua a cărei detunătură fu destul de puternică ca să domine vuietul furtunii.

O emoţie puternică strângea în momentele acelea inimile tuturor.

Auziseră oare „schimnicii”?

Care dintre ei avea să apară?

Care avea să răspundă chemării Goeletei?…

Deodată răsună un strigăt:

— Fereşte căpitane, fereşte!

Le Goël auzi strigătul acesta dar era prea târziu.

În mai puţin timp decât durează descrierea, primarul din Roscoff şi cei doi marinari care se aflau lângă el fură răsturnaţi şi dispărură sub un val uriaş pe apă şi de spumă,

Vreo două minute nu se putu deosebi nimic.

Acest timp relativ scurt, păru totuşi nesfârşit acelora care scăpaseră de catastrofă.

Când goeleta, care se aplecase din cauza izbiturii se îndreptă, un suspin de uşurare scăpă din piepturile tuturor.

Printr-o adevărată minune, niciunul din cei trei nenorociţi nu fusese luat de mare.

Toţi zăceau în nesimţire pe punte.

Să alerge la ei, să-i ridice şi să-i ducă în cabina de ajutor, înainte ca un nou asalt al valurilor să-i răpească, fu pentru marinarii teferi, muncă de câteva secunde. Gourric luă comanda, şi fără să se mai ocupe de „Izolat”, dădu ordin lui Le Bloas, care tot la cârmă era, să cârmească şi s-o pornească spre golfuleţul Perros, ca să ajungă acolo încă înainte de a se înnopta cu totul.

Abia spre ziuă aveau să se întoarcă spre Roscoff.

După ce dădu ordinele, Gourric se duse în cabina de ajutor.

Cei doi marinari zăceau leşinaţi, amândoi grav răniţi la cap.

Numai Le Goël se mai mişca puţin, cu toate că ochii îi erau încă închişi. Faţa-i foarte palidă n-avea nicio urmă de rană. Poate că nu era decât ameţit de violenţa izbiturii.

Le Gourric dădu ordin să fie aşezat pe o saltea ce se găsea pe masa din cabină. Dar pe când îl ridicau, el scoase un gemăt înăbuşit şi deschise ochii.

— Ce-i cu cei de pe Triagoz?… murmură el, schimnicii?

Dar nimeni nu-i răspunse.

Ghici şi vru să se ridice, să se scoale. Încercare zadarnică. Cu un gemăt de durere recăzu pe spate.

Le Goël avea un picior rupt şi efortul pe care îl făcuse fusese atât de chinui or, încât timp de câteva minute se simţi fără putere şi pe cale să-şi piardă cunoştinţa.

Era însă înzestrat cu o energie puţin obişnuită.

Se oţeli împotriva durerii şi pleoapele care se închiseseră se deschiseră iar.

La dreapta lui era Le Gourric, la stânga Le Bloas, care predase locul lui la cârmă şi venise fuga în cabina de ajutor, tocmai în momentul când Le Goël încerca să se ridice.

La lumina felinarului văzu întinşi pe saltele pe cei doi răniţi cărora li se dădeau îngrijiri.

— Dar ei? murmură el.

— Numai răniţi, fu răspunsul; o să-i salvăm.

Scoase un suspin de uşurare.

— Şi goeleta? întrebă el,

— În drum spre golfuleţul Perros, răspunse Le Gourric.

— Perros?… şopti tatăl Yvonnei, Aşa dar… ne întoarcem.

Gourric plecă capul fără să răspundă.

— Ne întoarcem, murmură căpitanul, a cărui ochi se umplură de lacrimi. Încercând să se aşeze, dar „Izolatul”? Dar schimnicii?… Nimic nu ştiu, Dumnezeule! nimic.

Le Bloas îi luă atunci mâna şi îi spuse cu un glas calm şi hotărât:

— Să ştii însă, căpitane, că pe Triagoz s-au reaprins luminile. Se află deci cel puţin o fiinţă vie pe Triagoz.

— s-au reaprins? spuse bătrânul marinar a cărui privire strălucea. Dac-ar fi… dac-ar fi?…

Nu putu însă spune mai mult. Învins de astă dată de durere şi de emoţie, căzu pe spate şi-şi pierdu cunoştinţa.

După două ore, goeleta intră în micul port Perros, în timp ce colo în larg la vreo douăzeci şi patru de kilometri de coastă, „Izolatul” Triagoz continua să-şi fâlfâie în noapte focurile lui roşii şi albe.

8.
„SCHIMNICII” DE LA TRIAGOZ.

Nu-i înşelaseră pe Yvonne Le Goël şi pe doctorul Bourvellec, presimţirile pe care le avuseseră când îl văzuseră pe *Sălbatecul din grădina cu smochini* plecând din Roscoff în tovărăşia celor doi fraţi Kerléan!

Catastrofa întâmplată în „Izolat” fusese voită şi însuşi Urvoas fusese instigatorul.

În capul lui încolţise un plan vast.

„Sunt capabil să iubesc şi să urăsc cu aceeaşi tărie şi cu aceeaşi violenţă”, spusese el cu câteva luni înainte primarului Le Goël.

Cu aceste gânduri de ură în inimă se închisese el în far alături de Pierre şi Alain Kerléan.

Pentru ce?

Ştia el oare că Yvonne îl respinsese pentru că-l iubea pe Alain?

Nu, Urvoas nu ştia nimic, dar bănuia.

Voia să afle, să se asigure că nu se înşela şi apoi să se răzbune. Ca să afle, trebuia însă să se strecoare în intimitatea celor doi fraţi Kerléan.

Pe uscat, lucrul acesta nu prea era uşor: în „Izolat” dimpotrivă, oamenii trăind cot la cot, se leagă mai repede unul de altul. Ceruse aşadar favoarea să le fie tovarăş la Triagoz. Această permisiune excepţională îi fusese acordată, după cum se ştie, graţie lui Le Goël.

Erau îngrozitoare ravagiile pe care voia să le facă acolo şi dacă nu-şi ajunse pe de* plin ţinta, asta se datoreşte numai faptului că închizându-se într-un „Izolat”, ca

„schimnic” voluntar, Jean Urvoas se condamnase la o sarcină mult peste puterile lui,

Aşadar, în dimineaţa de şapte Decembrie, Pierre şi Alain Kerléan îşi luară în primire, împreună cu Jean Urvoas, serviciul pe farul Triagoz.

Schimbul se făcu normal, pe un timp liniştit. Alain şi Urvoas îl lăsară pe Pierre să supravegheze transportarea proviziilor, şi se urcară îndată în vârful farului, pe platforma superioară, de unde cuprindeau cu privirea, întinderea nesfârşită a mării. Acolo căzură amândoi pe gânduri.

Urvoas frământa planurile lui rele, în timp ce lângă el, puţin întristat de despărţire, dar totuşi fericit, Alain visa şi retrăia cu o dulce emoţie, ceasul binecuvântat când el şi Yvonne îşi mărturisiseră pentru prima dată iubirea lor.

Trei luni se scurseră deja din ziua cea fericită.

Într-o seară, porniseră la plimbare, el, Yvonne, primarul Le Goël şi Pierre.

Se aşezaseră unul lângă altul pe plaja de la Roch-Croun şi deodată el, care era întotdeauna atât de timid faţă de ea, căpătase curajul să-i vorbească şi să-şi deschidă inima.

Îşi amintea că tocmai se înnopta şi că noaptea ceea fusese nespus de frumoasă.

Pe cerul senin străluceau stelele. Înaintea lor se întindea nesfârşită marca puţin încreţită de o briză care adia lin. Unul câte unul se aprindeau farurile dea lungul coastei şi în larg.

Foarte emoţionat simţise atunci că sosise clipa să-i mărturisească taina care o ascunsese de atâta vreme.

Strânsese cu drag mânuţele Yvonnei, într-ale lui, apoi, grav, începuse să-i vorbească încetişor ca să nu-l audă decât ea.

De altfel nimeni nu trăgea cu urechea.

Tatăl Yvonnei şi cu Pierre stăteau în picioare la câţiva paşi de ei, discutând serioşi şi cu privirea pierdută în larg, admirând frumuseţea majestoasă a acestei seri de vară.

— Yvonne, spuse el, iartă-mi vorbele pe care o voinţă mai puternică decât a mea mă îndeamnă să ţi le spun. Nu te supăra şi ascultă mă şi dacă cuvintele pe care o să le rostesc, sunt altele decât gândurile tale şi dorinţele inimii tale, iartă-mă şi fii sigură că nici dacă asta m-ar face să sufăr, în nume de rău n-am să ţi-o iau şi nici supărare n-am să-ţi port, deşi ar fi pentru mine o mâhnire adâncă. Te iubesc, micuţă Yvonne, te iubesc de mult. Eşti frumoasă, eşti bună, eşti drăgăstoasă, Yvonne. Te iubesc şi aş fi fericit dacă ai vrea să devii tovarăşa mea de viaţă şi să porţi numele meu.

Îşi amintea că ea îl ascultase fără să-l întrerupă; şi când la urechea ei nu mai ajunse sunetul vocii lui, ea îşi îndreptase spre el ochii ei mari, visători, serioşi şi după o scurtă tăcere îi spusese cu un ton hotărât:

— Şi eu te iubesc, Alain drag şi aşi fi fericită să fiu soţia ta.

Îţi făgăduiesc să devin tovarăşa ta când vei voi.

Hotărâseră atunci ca el să n-o ceară În căsătorie decât la întoarcerea lui din Triagoz, după schimbul Decembrie—Ianuarie, căci erau siguri că până atunci avea să sosească numirea la farul din insula Batz.

În Ianuarie era aniversarea primarului din Roscoff şi voiau ca în această zi de mare sărbătoare, care strângea în fiecare an, în jurul aceleiaşi mese. Rudele şi pe cei mai buni prieteni ai bătrânului marinar, să anunţe şi fericita şi importanta veste: dragostea lor.

Pentru că bucuria şi surpriza să fie generală, trebuia ca până atunci să nu ştie nimeni nimic, nici bătrâna servitoare Ana, nici Pierre.

Şi zâmbind gândului acesta, furat de visare lui Alain i se părea că aude exclamaţiile vesele ale comesenilor.

Îi vedea pe Pierre şi pe Le Goël îmbrăţişându-i cu lacrimi de bucurie în ochi.

Bătrânul abate avea să-i binecuvânteze.

Iar doctorul Bourvellec foarte emoţionat avea să-şi sufle zgomotos nasul.

Ce sărbătoare!… Ce bucurie…

Sosirea lui Pierre Kerléan pe platformă îl readuse pe Alain la realitate.

Dac-ar fi fost mai puţin distrat, mai puţin preocupat, Alain ar fi observat aerul mai grav şi mai gânditor al fratelui său şi şi-ar fi dat seama că Pierre se purta altfel decât de obicei.

Oricând altădată, fără să mai aştepte ca vaporaşul care-i adusese s-o fi pornit în larg, după o ultimă strângere de mână căpitanului şi gardienilor ce părăseau farul, Pierre s-ar fi grăbit să intre în far, ca să verifice starea lămpilor şi a aparatelor, cât şi aşezarea proviziilor şi a bidoanelor de ulei.

De astă dată însă, se urcase direct pe platformă şi rămăsese în contemplare, rezemat cu coatele de parapet.

La picioarele „Izolatului”, neîntreruptul vuiet surd al mării care se izbea de stânci, urca până la ei. Soarele ajunsese deja sus pe cer, iar marea se vedea calmă în larg.

La orizont, câteva pânze albe alunecau spre vest ca nişte pasări uriaşe cu aripi mari, sclipind pe apă.

Pierre, Alain şi Urvoas, nu schimbau niciun cuvânt. Abia când dispăru şi ultima dâră de fum lăsată de vapor în urma lui, cel mai vârstnic dintre Kerléani, ridică capul, îşi trecu mâna pe frunte ca şi cum ar fi vrut să alunge un gând chinuitor, apoi se uită în juru-i şi privirea lui căzu asupra noului lor camarad.

Drept, cu mâinile sprijinite de parmalâc, silueta lui înaltă şi slabă se contura foarte precis pe albastru cerului. Privirea lui Jean Urvoas rătăcea straniu în larg părând că nu vede nimic.

Un zâmbet ciudat flutură pe buzele lui.

La ce se gândea? Ce vroia? Numai el singur ar fi putut spune.

Pierre îl observă în tăcere mai multă vreme, apoi întinse braţul şi-i atinse umărul.

Urvoas tresări şi întoarse capul.

— Camarade, spuse cel mai mare dintre Kerléani, nu vrei să vizitezi noua noastră locuinţă?

— Voiam tocmai să te rog, răspunse omul.

— Să mergem atunci, o să vezi, e interesant.

Intrară în „Izolat”, urmaţi de Alain şi vizita începu.

Urvoas văzuse mai multe faruri de coastă, dar niciodată unul din acelea care se înalţă în valuri. Observă îndată ce mare deosebire exista între ele.

Pierre şi Alain îşi conduseră mai întâi tovarăşul la etajul de jos ale cărui uşi grele de bronz, ce răspundeau afară erau atunci hermetic închise.

Acolo se aflau magaziile de lemne de frânghii şi de unelte de tâmplărie. La subsol, îi arătară o altă încăpere. În care se găseau lăzi de zinc, care conţineau proviziile de ulei pentru alimentarea felinarului şi butoaie cu apă pentru gardieni. Apoi fu rândul bucătăriei şi al cămarei, a cabinelor destinate paznicilor, cabine simple şi curate, dar care n-aveau nimic deosebit. Urcând apoi pe scară ajunseră în partea farului destinată serviciului lor. Acest etaj conţinea vase de ulei, sticle, lămpi de schimb, instrumente pentru observaţiunile meteorologice: un termometru, un barometru, un cronometru. Acolo scara se termina cu o mică platformă.

Ca să te urci mai sus trebuia să te caţeri pe o scară de lemn.

Ajunseră îndată în odaia de quart, aceea în care trebuiau să vegheze în fiecare noapte gardienii. Această cameră avea pereţii acoperiţi cu marmură, căci numai cu asemenea suprafeţe netede şi lustruite se putea ţine curăţenia desăvârşită de ca e era nevoie.

Fraţii Kerléan, urmaţi de Urvoas, u cară repede ultima serie de trepte, care-i duse în cupolă. Acolo lumina zilei pătrundea în valuri, prin pereţii de sticlă deasupra cărora se înălţa bolta de aramă cu paratrăsnetul în vârf. Acolo Pierre explică lui Jean Urvoas funcţionarea lămpii *Fresnel* cu şase fitiluri, a cărui lumină e, pe vreme senină, vizibilă de la douăzeci kilometri.

Asta le luă cea mai mare parte din zi.

Cina fu aproape veselă. Logodnicul Yvonnei părea să-şi fi recăpătat voioşia obişnuită. Până şi Urvoas fu vorbăreţ şi povesti fără să se lase rugat aventuri din campaniile lui în colonii Asta făcea de altfel parte din planul lui. Nu trebuia înainte de toate să câştige încrederea celor doi fraţi?

Se lăsa seara când Pierre rugă pe Urvoas să-l însoţească până sus ca să-i arate cum trebuia aprinsă lampa.

De fapt din clipa aceasta începea serviciul celor trei „schimnici" de pe „Izolatul" Triagoz.

Pierre luă primul quart şi rămase ca Urvoas să vegheze de la zece la două, două ore în tovărăşia lui şi două cu Alain. La opt şi ceva, Urvoas rămăsese aşa dar singur în camera lui şi a lui Pierre. Alain se dusese în cameră ca să se culce.

Noul gardian se aruncă, aşa îmbrăcat cum era, pe pat, dar nu aţipi.

Stătea cu ochii deschişi şi chibzuia.

După vreo jumătate de oră, luă lampa atârnată de peretele camerei şi se aşeză în fa {a unei mici mese de lucru. Apoi, după ce aruncă o privire în jur, ca pentru a se încredinţa că era într-adevăr singur şi că nu-l vedea nimeni, scoase din buzunar un fel de carnet cu toate foile albe şi începu să scrie pe prima pagină a acestuia.

Când ridică apoi capul, surâse şi mârâi satisfăcut.

Apoi cu o scânteiere de răutate în ochi, reciti încet aceste trei rânduri pe care le scrisese cu trăsături sigure:

„A se înmâna d-şoarei Yvonne Le Goël când corpul meu şi al logodnicului ei vor fi găsite în „Izolatul" Triagoz.

9.
NOAPTEA DE ZECE DECEMBRIE.

Zilele de opt şi nouă Decembrie trecură, stabilind între cei trei „schimnici” o bună înţelegere desăvârşită, şi o camaraderie pe care fiecare oră părea că o cimenta mai mult.

Hotărât să-şi ajungă scopul cu orice preţ, Urvoas se arătă sârguincios şi amabil.

În dimineaţa de zece Decembrie, declară că voia să înceapă să vegheze singur şi ceru ca de acum încolo, nopţile să fie împărţite în trei quarturi de câte 4 ore; iar el avea să ia pe cel de la zece seara la două dimineaţa.

— M-am învăţat deja, spuse el, şi e inutil să vă încărcaţi amândoi cu ore de serviciu care mă privesc pe mine. Să ştiţi că nu vă mai las.

Alain şi Pierre trebuiră să se închine.

Tot în ziua aceasta de zece Decembrie, vremea care până atunci fusese frumoasă se schimbă brusc.

Pe la opt seara, veni din larg un nor mare negru care urcă mereu, până ce acoperi şi ascunse complet ultimele raze ale asfinţitului. În acelaşi timp valurile începură să se umfle, marea deveni uleioasă, verde închis. Toată zarea căpătă o culoare pământie. Ameninţătoare, talazuri grele fără spumă începură să se caţere pe far cu un urlet înăbuşit. Acoperind piedestalul, ajungând la mijlocul „Izolatului”, şi căzând înapoi într-o vâltoare grozavă. Apoi se retrăgeau lăsând câteva clipe în urma lor o gaură adâncă prin care se zăreau temeliile stâncoase ale

farului, acoperite de licheni,

Şi deodată, ca la ordin, se făcu o tăcere adâncă.

Fără să vrea, Urvoas se simţi turburat. Ochii lui căutară pe cei doi tovarăşi ai lui, care priveau calm prin geamuri fără să spună nimic.

De altfel aşteptarea nu ţinu mult.

Deodată, cerul negru se învâlvorî, fu brăzdat de dâre de foc şi un tunet grozav sfâşie nemărginirea şi făcu „Izolatul” să se cutremure din creştet până-n temelii. În acelaşi timp. Marea se năpusti din nou la asaltul farului, îl cuprinse, se răsuci în jurul lui în spirale monstruoase, ca nişte braţe uriaşe care ar fi vrut să-l smulgă de acolo.

Un vacarm înspăimântător umplu turnul. Pe geamuri răpăiau şi muiau ploaia şi grindina. Cât se vedeau cu ochii, marea era numai o spumă.

— Furtuna, spuse Pierre; şi cu siguranţă că nu scăpăm pe ea înainte de câteva zile. Nu ţi-e frică, Urvoas? Dacă vrei, continuă el simţind la noul tovarăş o nelinişte vagă şi lesne de înţeles, putem să mai veghem cu d-ta şi noaptea asta.

Dar Urvoas refuză cu energie.

— Nu. Singur, răspunse el, vreau să fiu singur. Odată tot o să trebuie să mă deprind şi cu bine şi cu rău.

Într-adevăr, seara la ora zece urcă în cupolă, în aparenţă foarte calm, urmat de Pierre care voia să-i mai dea câteva sfaturi.

— Fii cu ochii-n patru, Urvoas, îi spuse el când să-l lase singur. Poate că mai viu odată să văd cum merge. La revedere, pază bună!

— Mulţumesc, răspunse Urvoas.

După câteva clipe era singur,

Noaptea, serviciul unui gardian de „Izolat” nu e joacă. Cu ochii apăraţi de o pereche de ochelari negri, omul de quart trebuia să supravegheze lumina farului, să observe focurile celorlalte faruri din apropiere şi să facă anumite observaţii pe care trebuie să le noteze sub iscălitură proprie într-un registru special. Toate acestea cer o

atenţie încordată.

Urvoas notă în registru ora la care îşi luase în primire quartul, apoi verifică conştiincios nivelul uleiului în rezervorul lanternei. Apoi îşi aprinse pipa şi căută să vadă prin geamurile cupolei, dacă în larg nu trecea prin raza luminoasă a „Izolatului” vreun vas.

Văzu chiar două, două vapoare, care se puteau recunoaşte după focurile lor de poziţie, şi le notă în registrul lui.

După cum îl anunţase, Pierre veni de două ori să se încredinţeze că gardianul îşi făcea bine serviciul.

Prima dată îl găsi fumând liniştit în odaia de gardă şi verificând instrumentele meteorologice. A doua oară îl găsi în cupolă, supraveghind lămpile.

Atunci Pierre îi spusese că n-o să mai vină şi cobora liniştit.

Cel de al treilea „schimnic” de la Triagoz se găsi din nou singur în odaia de quart.

Ca şi cum n-ar fi aşteptat decât clipa asta, Jean Urvoas scoase din buzunarul în care o ţinea ascunsă cărţulia pe a cărei primă pagină scrisese cele trei rânduri pe care le ştim.

De atunci mai umpluse şi alte foi.

Sigur că n-avea să mai fie deranjat, se aşeză sub lampa din odaia de gardă şi începu să citească ceea ce scrisese, încet, aşa de încet, încât zgomotul produs de aparatul de iluminat îi acoperea aproape vocea.

Şi iată ce citi:

7 Decembrie ora zece seara la Triagoz.

Domnişoară,

Când am cerut favoarea să-i însoţesc pe fraţii Kerléan în „Izolatul” Triagoz, urmăream un scop pe care desigur nu l-aţi bănui, dacă nu vi l-aşi mărturisi eu însumi. Scopul acesta era să scap de cei doi oameni, cu care am cerut să

trăiesc împreună, de cei doi fraţi Kerléan pe care îi urăsc deopotrivă de mult căci nu ştiu care din ei e iubii de d-voastră. Poate că voi şti curând; de un lucru sunt însă aproape sigur, — că iubiţi pe unul din ei. Cine mi-a spus-o? Nimeni. Cine mă face să cred asta? Ura mea faţă de ei. Pentru ca să lovesc pe cel pe care mi l-aţi preferat, voi lovi în amândoi. Cum? Nu ştiu încă; dar de sigur că singurătatea Triagozului îmi va da inspiraţia necesară; *fiţi sigură că deşi întârziată, răzbunarea mea nu va fi mai puţin sălbatecă.*

După ce ceti aceste rânduri, Urvoas ridică capul şi mormăi ameninţător:

— Da, sălbatecă! Apoi, continuă:

8 *Decembrie ora 10 seara*

Cel ce vă iubeşte şi pe care îl iubiţi îşi păstrează bine taina. Deşi nu ştiu încă nimic în privinţa asta, pot să vă anunţ o noutate care sunt sigur că n-o să vă lase indiferentă Mi-am ales răzbunarea. E chiar aşa cum o speram, Iat-o: poimâine, prin urmare în unsprezece ale lunii, am să-i închid pe cei doi fraţi în camerele lor, sau pe amândoi în aceiaşi cameră. Uşile sunt de fontă şi nu pot fi forţate decât cu greutăţi masive de metal pe care voi avea grijă să nu li le las la îndemână. Uşile acestea nu le voi redeschide decât în ajunul schimbului peste douăzeci şi cinci de zile, când o să apară vaporaşul în larg. Numai eu voi mai fi în viaţă când va aborda acest vaporaş. Dar chiar în clipa când primul om va pune piciorul pe stâncile Triagozului, eu îmi voi zbura creierii; moartea nu mă înfricoşează. Voi muri bucuros căci cei doi Kerléani n-au să mai fie; căci cu mult înaintea mea ei îşi vor fi dat sfârşitul pradă celei mai înfiorătoare torturi: foamea!

Aci, Urvoas se opri, verifică atent lămpile, apoi îşi redeschise cu grijă carnetul şi continuă:

9 Decembrie

Primiţi, domnişoară, toate mulţumirile mele. Mulţumită d-voastră în sfârşit ştiu numele odiosului meu rival.

Ieri l-am surprins pe prietenul de., Alain, punând la loc în grabă, la intrarea mea în odaie, o fotografie pe care o mai observasem şi care se afla pe prichiciul sobei.

Asta mă intrigase, ştiţi doar de ce. De la sosirea mea pe „izolat”, răsfoisem şi scotocisem zadarnic, peste tot, printre hârtiile şi cărţile celor doi fraţi. Mă cuprinsese o teamă destul de slabă e drept, dar totuşi o teamă, că mă înşelasem îndreptându-mi răzbunarea contra celor doi fraţi. Mulţumită du. Insă grijile mele s-au risipit.

În dosul ramei puse în grabă la loc de Alain şi care conţinea fotografia tatălui lui, am găsit o altă fotografie a dv.; pe dosul ei erau scrise de mâna dv. Aceste cuvinte: Logodnicului meu, Alain, de la aceea care îl iubeşte şi care va fi soţia lui.

Deci rivalul meu. Este acest Alain. Eram aproape sigur.

Din nefericire, această descoperire n-o să-l poată salva pe cel mai mare dintre fraţi, căci. Pentru ca unul să moară, trebuie să nu-i poată da ajutor celuilalt. Da, ştiu, aş putea să-l închid şi pe Pierre, dar lui să-i dau hrană: el este însă puternic şi îndrăzneţ şi în aceste două zeci şi cinci de zile ar putea foarte bine să găsească un mijloc de a ieşi din încurcătură. Nu, e mai bine să dispară şi el,

Ah! dacă aţi fi vrut ce mult v-aş fi iubit!

La aceste cuvinte Jean Urvoas se opri cu un gest fioros.

— Mâine, murmură el; da mâine. Am controlat cu grijă broaştele uşilor. Nimic nu le poate sfărâma. Sunt pierduţi! În sfârşit am să mă pot răzbuna!

Îşi puse apoi carnetul pe masă şi scrise următoarele:

10 Decembrie

De la ora cinci seara, furtuna s-a dezlănţuit cu toată furia. Cu atât mai bine! Să ţină numai, vuietul ei v-a înăbuşi ţipetele lor; n-am să-i aud.

Ah! Ce mult îi urăsc pe aceşti doi oameni, da, pe amândoi, *acum; căci azi dimineaţă am făcut o nouă descoperire care o să vă surprindă. Acest bădăran de Pierre vă iubeşte ţi el.*

Am aflat asta găsind din întâmplare un mic album al lui, în care, pe lângă florile desemnate de mâna lui, scrisese nişte versuri stângace, dar foarte drăgălaşe dedicate dv.

Suntem aci trei oameni care vă iubim şi din toţi trei, niciunul nu va fi al dv., căci peste câteva zile, din cauza dv. Aceste trei inimi nu vor mai bate.

Mai bine aşa. Regret mai puţin ceea ce voi face. Cu toate cele scrise de mine ieri, îmi repugna totuşi să-l sacrific pe Pierre odată cu fratele lui. Acum sunt mai liniştit.

Îi urăsc! li urăsc chiar dincolo de moarte, căci cei pe care îi voi lovi vor mai avea rugăciunile şi lacrimile dv. Pe când eu, eu nu voi mai avea parte pe cât de dispreţul şi de ura dv.

A! De ce nu mi-a fost dat să fiu eu cel iubit de dv.? Alături de du. Aşi fi devenit alt om, aşi fi surâs vieţii, aş fi fost fericit.

Vă întrebaţi poate, de ce nu i-am închis încă de ieri sau de astăzi.

Cauza e că trebuie să fiu sigur că voi putea suporta singur greutăţile serviciului pe „Izolat”. *Iată de ce am vrut să veghez singur astă seară.*

Căci după ce rivalii mei vor muri, am hotărât să veghez singur până în ziua schimbului; şi cum am hotărât aşa voi face.

Mâine deci! Rămâne pe mâine şi nicio putere din lume n-o să-i poată salva, n-o să-i poată smulge morţii care îi pândeşte. Da, mâine după amiază, în timp ce ei vor dormi, ca de obicei... Mâine!

Închise carnetul cu un gest brusc şi îl băgă în bluza lui. Pe buzele lui subţiri trecu un zâmbet. Nu se mai gândea la slujbă. Creierul lui era hărţuit de imaginea celor doi fraţi închişi şi condamnaţi de el la o moarte înspăimântătoare.

Mereu cu gândul la monstruosul lui plan, îşi reluase plimbarea înceată în lungul şi-n latul camerei de veghe.

Deodată se întrerupse din plimbare şi rămase nemişcat, trăgând cu urechea.

Tocmai când se credea şi el sigur, liniştit şi lăsase frâu liber cu o vehemenţă înspăimântătoare gândurilor lui rele, tocmai în clipa aceasta o izbitură uşoară, ce se auzi într-un moment de acalmie a furtunii îl făcu să tresară. Căzuse o piesă din lampă. Era o nimica toată, dar lui i-se păru totuşi extraordinar. Nu-şi dădu îndată seama de ce se Întâmplase. Cu inima strânsă, rămase pe loc nemişcat, rotind în juru-i o privire înspăimântătoare.

Zadarnic trăgea însă cu urechea, nu auzea nimic decât vuietul uraganului care bântuia din nou cu furie pe întinderea mării.

îşi trecu încetişor mâna pe frunte ca să şteargă sudoarea rece ce i-o îmbrobonise. Ridică apoi din umeri şi vru să reia şirul întrerupt al gândurilor lui, să se cufunde din nou în ura lui.

Dar nu mai putu.

Imaginile confundate ale celor doi fraţi Kerléan şi a fiicei primarului din Roscoff, dispăruseră cu o iuţeală uimitoare din creierul lui.

Degeaba încercă el să le recheme, degeaba murmură numele lor, truda îi fu zadarnică.

Din clipa aceea fără să şi-o mărturisească şi sieşi, un alt gând începu să-l obsedeze, un alt sentiment decât ura care puse stăpânire pe el.

Încă nu era frica, ci ceva mai vag, mai neprecis, un fel de vestitor al ei şi care se numeşte teamă.

Teamă de cine? Teamă de ce? La drept vorbind n-ar fi

putut răspunde.

Până să-l poată trezi pe Alain mai avea de aşteptat peste două ore.

Două ore în timpul cărora avea să stea singur, singur cuc.

De ce deodată gândul acesta, care cu câteva minute înainte îl lăsase cu totul calm, îl apăsa acum aşa de mult încât devenise aproape o obsesie?

Da, cei doi fraţi dormeau şi el era astfel singura fiinţă vie care umbla prin far…

O transformare ciudată se săvârşea încetul cu încetul în el.

Îl turbura şi îl apăsa sentimentul singurătăţii.

Clipă cu clipă, emoţia lui creştea mai mult.

Ca să se mai liniştească, deschise, cu toată furtuna ce bântuia afară, uşa care ducea pe platforma superioară.

Spera că vântul şi ploaia îi vor reda sângele rece,

Violenţa uraganului era încă înspăimântătoare. Abia făcuse doi paşi pe balcon, că trebui să se ţină din toate puterile, de un mâner de fer, prins în perete, lângă uşă, ca să nu fie smuls, rostogolit, luat de vânt deasupra grilajului. Trebui să intre înăuntru.

Aerul rece de afară parcă-l mai calmase puţin, căci timp de câteva minute putu să se ocupe iar de serviciul lui.

Dar abia intrase în camera de gardă că frica puse iar stăpânire pe el, cu tot atâta străşnicie ca mai înainte.

Farul era plin de zgomotul talazurilor care se izbeau de stâncile Triagozului, şi care semăna cu un plânset prelung şi trist.

Urvoas era curagios şi dăduse dovadă de asta în Indochina; era însă şi superstiţios. Ultimele lui atacuri de febră palustră îl făcuseră iritabil, nervos, accesibil halucinaţiilor care se înfiripau uşor în creierul lui obosit.

Faţa şi corpul îi erau acoperite de o sudoare rece, ochii i se roteau rătăciţi, un rictus ciudat îi dezvelea dinţii mici şi albi.

Mormăi încet.

— Mi-e frică! Da, mi-e frică. Sunt oare nebun?

Acest gând, nu numai că nu-l calmă, ci dimpotrivă, îl turbură şi mai mult.

În faţa lui era uşa care dădea pe scara în spirală ce ducea la etajele de jos.

Uşa aceasta era deschisă. În dosul ei era parcă o gaură luminată slab de lumina pâlpâitoare a unei lungi lămpi de ulei atârnată deasupra scărilor. Nu-şi mai desprindea privirea de la această deschizătură. Parcă pe acolo urcau gemetele. Creierul nervos, încins de febră îl făcea să-şi închipuie că o fiinţă omenească, un rănit în agonie, se târa cu greutate pe scări, gemând şi plângând fără încetare. Se gândi atunci la cei doi fraţi şi şi-i închipui închişi deja în dosul uşilor de fontă, îşi închipui o clipă că pe ei îi auzea urlând de moarte, colo, aproape de tot de el.

Dar cum? Era pradă remuşcărilor încă înainte de a fi săvârşit crima.

înspăimântat, se dădu instinctiv înapoi câţiva paşi şi se izbi de perete, ceea ce-i smulse un ţipăt de groază.

Avu senzaţia lămurită că dacă nu va reacţiona într-un fel oarecare contra acestor vedenii, o să înnebunească.

Se dădu înapoi, se strecură în cupolă fără să slăbească din ochi, această deschizătură care-l înspăimânta.

Spera că lumina orbitoare a lunii o să-i redea luciditatea.

Se înşela. Ajunse tocmai la capătul de sus al scării, când se produse o izbitură puternică în geamuri. Izbitura aceasta se auzea de afară.

Scoase un geamăt şi inima încetă să-i mai bată. Avu totuşi puterea să privească în jurul lui.

Visa oare? I se părea că o mască albă, o formă stranie, se mişca, alerga pe platformă, se lipea de geamuri, se înălţa, încerca să ajungă, să pătrundă până la el.

Mintea-i fu invadată de strigoi, năluci şi tot felul de asemenea superstiţii nebuneşti, fantastice, despre care în

Bretagne, se spun poveşti la gura sobei în serile de iarnă.

Izbucni într-un hohot de râs şi coborî pe cât putu de iute scările spre camera de gardă.

Respiră ceva mai liniştit după ce se convinse că uşa care dădea înspre platformă era închisă cu cheia, că nimenea nu putea intra.

Calmul acesta dură puţin. Plânsetul, care i se părea că vine dinspre scară ca un hohotit dureros, îl scoase iar din sărite.

Îşi aminti tot ce-i povestiseră primarul Le Goël, Pierre şi Alain, ca să-l convingă să renunţe la serviciul pe „Izolat” începu să-şi spună:

— La Cambras, un gardian şi-a înfipt cuţitul în piept; la Roches-Uouvres, Mevel şi-a zdrobit creierul de scări… E o meserie înspăimântătoare. Poţi să înebuneşti.

Cuvintele din urmă pe care le pronunţă cu glas tare, îl zguduiră.

— Nebuni urlă el, simt că înnebunesc. Nu vreau!

Se ridică.

Ceasul din perete arăta ora douăsprezece şi patruzeci.

Cel mai mic dintre Kerléani intra la quart la ora două. Până atunci mai avea de aşteptat o oră şi douăzeci de minute.

Înţelese atunci că n-o să poată rezista singur. Cel mai bine era să-l trezească pe tânărul Kerléan. Trebuia însă pentru asta, să se hotărască să treacă pragul acesta, să scoboare această scară de alungul căreia urcau gemete lugubre. Nu îndrăznea.

Un gând îi trecu atunci prin minte:

„Ce-ai să te faci, când ceilalţi au să fie morţi?”

La asta încă nu se gândise.

— Nu ştiu, murmură el înnebunit, nu ştiu! Sunetul vocii lui îl făcu să tresară şi cum în clipa aceasta se uita nesigur la uşă, căutând să-şi adune gândurile, deodată sări îndărăt cu un „o!” de groază, ca şi cum în faţa lui ar fi răsărit un monstru hidos.

Nu se întâmplase însă nimic deosebit; lampa de ulei

care lumina scara se stinse de la sine căci atunci când îşi luase în primire quartul, Urvoas neglijase să controleze dacă era plină.

Dar nefericitul, scos din minţi, nu înţelese; rămase lipit de perete, mut, îngrozit de această gaură neagră, aşteptând să se întâmple o grozăvie. Şi deodată, deasupra capului lui, în cupolă, se auzi un zgomot asurzitor.

În pragul nebuniei, Urvoas scoase un urlet înfiorător, şi înainte ca el să fi putut face o mişcare, farul se stinse şi el se pomeni cufundat într-o beznă de nepătruns.

Genunchii i se tăiară, mâinile i se întinseră în golul negru şi nefericitul se rostogoli pe jos fără cunoştinţă.

10.
DOI CONTRA UNUI NEBUN.

Lui Pierre, furtuna cu mugetul ei necontenit, precum şi grija că-l ştie pe noul gardian singur, sus în camera de gardă, nu-i dăduse răgaz să închidă ochii. Zadarnic se trântise el îmbrăcat cum era pe pat, somnul nu voise să vie.

Atunci aprinsese lampa, luase o carte şi începuse să citească.

Din vreme-n vreme se scula, se ducea să se uite afară printre obloanele închise ale odăiţei lui, apoi, liniştit când vedea raza de lumină rotindu-se în larg, ceea ce dovedea că în cupolă lămpile continua să funcţioneze regulat, se întorcea la locul lui.

Deodată, după miezul nopţii, pe când fă. Cea poate pentru a zecea oară această inspecţie, tresări şi se făcu alb ca varul.

Înţelese îndată. Farul se stinsese.

Din câteva sărituri fu în camera lui Alain şi-l trezi. Apoi, amândoi, fiecare cu câte o lampă în mână, urcară pe nerăsuflate scara.

Primul lucru pe care-l zăriră la intrare fu Urvoas, întins într-un colţ, nemişcat cu faţa la pământ.

Se aplecară deasupra lui.

— E mort? spuse Alain.

— Nu, răspunse Pierre, e numai leşinat; îi simt inima bătând sub mâna mea. Acum fuga la lampă!

Într-o clipă fură-n cupolă.

Acolo îşi dădură în sfârşit seama ce se întâmplase: o raţă sălbatecă străbătuse geamul, şi între două rotiri ale oglinzii se repezise în lampă stingând-o. Un accident destul de obişnuit în faruri.

În timp ce Pierre aprindea din nou lampa Alain înlocuia cu multă dibăcie geamul. Raţa, a cărei carne nu era bună de nimic, o aruncară în mare.

Apoi cei doi fraţi coborâră în camera de gardă ca să dea ajutor tovarăşului lor.

Acesta era tot întins pe jos leşinat. Pierre şi Alain îl ridicară şi-l duseră în camera lor. Apoi Alain urcă să facă de quart lângă lampă, în timp ce fratele mai mare rămase să vadă de nefericit.

Dar chiar când se trezi din leşin, Jean Urvoas rămase cufundat într-o stare de buimăceală din care nu putu fi scos în niciun chip.

Privirea-i era pierdută în vag. Faţa palidă. Uneori un tremur nervos îi zgâlţâia corpul, dinţii îi clănţăneau ca şi cum i-ar fi fost frig; vorbe fără şir, crâmpeie de fraze îi urcau pe buze, dar ce spunea, nu se putea înţelege. Starea aceasta ţinu până-n zorii zilei.

Pierre care se temea de un deznodământ grav, nu-l părăsi o clipă.

Abia când se crăpă de ziuă, Jean Urvoas păru să-şi mai recapete calmul; nu mai spunea un cuvânt, rămase brusc nemişcat şi ochii i se închiseră.

Bolnavul rămase în starea aceasta toată ziua de 11 Decembrie. Abia pe la ora patru după amiază păru să-şi mai vină în fire. Braţele lui lungi bătură brusc în gol, apoi începu din nou să aiureze.

Ce-a fost pentru cei doi fraţi noaptea aceasta de 11 spre 12 Decembrie, veţi înţelege îndată când veţi şti că niciunul nici celălalt, o clipă de odihnă n-au avut; îi acaparase complet serviciul în cupolă şi veghea la căpătâiul nefericitului pe care moartea nu voia să-l ia, dar pe al cărui creier pusese neîndoios stăpânire nebunia.

Da, nebun! Sălbatecul din grădina cu smochini, Jean

Urvoas, era nebun!

Dacă i-ar fi ştiut planurile, tot nu i-ar fi dorit Pierre şi Alain o pedeapsă ca asta.

Jean Urvoas părea că nu-i recunoaşte pe cei doi Kerléani. Mintea lui rătăcea departe. Vorbea necontenit, ca o moară neferecată, povestea campaniile lui în Tonkin, striga ordine, răcnea la nişte duşmani imaginari pe care-i făcea „mutre galbene”, „câini”, „bandiţi”, apoi imita printre dinţi o trâmbiţă care vuia şarja.

Când se ivi ziua, Pierre şi Alain erau istoviţi. Totuşi zi şi noapte trebuia ca unul din ei să vegheze la lanternă, iar altul la căpătâiul nebunului. N-aveau încotro.

Alain, mult mai puţin rezistent, mult mai slab ca fratele lui, era sfârşit de oboseală, nu mai dovedea.

Pierre băgă de seamă starea lui.

— Mai rău are să fie, declară el, dacă nu ne odihnim pe rând. Du-te la tine-n cameră. Urvoas e calm, e destul un om ca să-l supravegheze şi să stea în cupolă. Nu e nicio primejdie să-l las singur câteva clipe, căci nu încearcă să se dea jos din pat şi nu ne pare să bage de seamă dacă mai e sau nu cineva în cameră. Aşadar odihneşte-te câteva ceasuri, şi pe urmă ai să-mi ei tu locul.

Alain cedă şi Pierre rămase singur cu Urvoas.

Timp de vreo jumătate de oră nu se depărtă de el; apoi, de oarece se lăsa noaptea şi nebunul aiura mereu, nu se mişca, se hotărî să se urce să aprindă lămpile.

Treaba aceasta îi luă vreo zece minute. De cum reuşi să reguleze lumina, coborî.

Dar atunci rămase încremenit, Camera era goală.

Urvoas dispăruse.

Plin de grijă mai mult pentru starea nefericitului, urcă fuga în cupolă, ca să se încredinţeze că nu se ascunsese în vreun colţ al camerei de gardă. Prezenţa lui în această parte a farului ar fi fost primejdioasă pentru lampă. Dar Pierre nu-l găsi acolo.

În cazul acesta, nebunul nu putea fi decât la etajele de jos. La gândul acesta, pe Pierre îl trecu o sudoare rece.

Alain dormea. Dacă Urvoas intrase în camera lui, Ei luându-l drept unul din duşmanii lui imaginari, se năpustise asupra lui?

Pe drept cuvânt îngrozit de această posibilitate, coborî val-vârtej scara şi intră la fratele lui.

Acesta dormea liniştit. Pierre răsuflă uşurat: nebunul nu intrase acolo.

Atunci trezi pe Alain şi-l puse la curent cu ceea ce se întâmplase. Şi, deşi prea puţin odihnit, acesta se sculă îndată şi împreună porniră în căutarea nefericitului.

După ce constatară că Urvoas nu se afla nici la al doilea, nici la întâiul, hotărârâ să se ducă şi la parter, în cămara de provizii, singurul loc unde mai putea fi.

Dar de cum coborârâ câteva trepte spre cămară, un zgomot asurzitor le izbi urechile. Parc-ar fi năvălit înăuntru o legiune de diavoli încăierându-se sălbatec.

Şi deodată, ajungând la piciorul scării’ unde domnea un întunerec adânc, Pierre, care cobora primul, simţi că pusese piciorul în apă.

Uimit, mai coborî puţin.

Când fură la nivelul cămarei, apa le ajungea până la genunchi. Se opriră.

— Repede, o lampă, Alain, spuse Pierre. Se întâmplă aci ceva extraordinar.

Alain se supuse. Când se întoarse, constată că lângă scară, apa ajunsese la o înălţime de peste şaizeci de centimetri.

Se priviră uimiţi, fără să înţeleagă de unde putea veni o asemenea cantitate de apă. Dar îndată, zgomotul asurzitor care umplea turnul, fu acoperit de nişte strigăte care n-aveau nimic omenesc.

Îşi dădură seama ce se întâmplase şi se înfiorară.

Urvoas era acolo.

Nefericitul deschisese una din uşile de fontă ce dădeau spre exterior, şi marea înfuriată năvălise înăuntrul „izolatului”.

Fără să stea pe gânduri, cei doi fraţi se repeziră înainte

prin apă.

Când trecură pragul cămarei, avură în faţa ochilor un spectacol nemaipomenit, grozav.

Nici urmă nu rămăsese din provizii. Totul — butoaie de conserve, lăzi cu biscuiţi, pâini dispăruseră, luate de valuri ce luaseră cu asalt încăperea.

Urvoas, retras într-un colţ, stătea cu faţa spre uşa deschisă spre exterior, şi acolo, pe jumătate gol, făcea gesturi ameninţătoare cu o măciucă şi se năpustea cu ea turbat înaintea talazurilor care năvăleau mereu înăuntru.

După nebunia blândă din primele ore, urmase o criză furioasă. Ori ce încercare de apropiere însemna să înfrunţi o moarte sigură.

Strigăte răguşite, urlete înfiorătoare ieşeau din gâtlejul lui, şi fiecărui talaz care se rostogolea spumegând prin încăpere îi arunca ocări vehemente.

Pe când cei doi fraţi priveau uluiţi acest spectacol nemaipomenit, un val enorm se rostogoli ca un torent pe uşă. Urvoas care, înaintase în întâmpinarea lui ameninţându-l cu măciuca de lemn, fu răsturnat, rostogolit, izbit de pereţi, aproape omorât.

Logodnicul Yvonnei scăpă lampa pe care o ţinea în mâini.

Pierre nu-şi pierdu însă capul, şi fiindcă în umbra deasă a cavoului nu-şi mai vedea fratele:

— Alain! strigă el umflându-şi glasul ca să acopere vuietul valurilor. Eşti în picioare?

— Da, răspunse acesta.

— Atunci uşa, iute, ajută-mă!

— Haidem!

Înaintară. Apa le ajungea până la genunchi. Deodată o simţiră scăzând. Se retrăgea. Era momentul potrivit ca să lucreze.

Fură răsturnaţi de un nou val, dar ajunseră în cele din urmă aproape de prag; profitând apoi de o acalmie de vreo cinci şase secunde, împinseră cu toată puterea lor uşa grea de fontă. Apoi puseră la loc zăvoarele, legară

lanţurile.

După ce închiseră poarta cei doi fraţi hotărâră să-şi ridice tovarăşul; pentru asta, fu însă nevoie ca Alain să urce să caute altă lampă.

Când se întoarse îl găsiră pe Urvoas întins aproape de scară, şezând parcă între două butoaie, cu capul rezemat de butoiul din dreapta. Numai datorită acestei împrejurări extraordinare scăpase neasfixiat de apa a cărei înălţime trecea de glezne. Era uşor rănit la frunte, şi din rana aceasta îi curgea puţin sânge.

Era într-adevăr o fericire că se întâmplase aşa, căci dacă nebunul ar fi fost în picioare, dezlănţuit, înarmat cu măciuca lui, cei doi fraţi nu i-ar fi putut veni de hac.

După câteva minute, nebunul era iar lungit în patul lui, dar de astă dată, prevăzând o nouă criză furioasă, Pierre şi Alain profitară de leşinul lui şi-l legară.

Când isprăviră, Pierre îşi privi grav fratele:

— Nenorocitul acesta ne-a adus într-o situaţie foarte critică, spuse el, o situaţie la care nu mă pot gândi fără să mă cutremur, mai ales dacă mai ţine câteva zile furtuna.

— Proviziile? întrebă Alain.

— Da, proviziile, frăţioare răspunse Pierre. Va trebui să facem mare economie de hrană, căci nu putem conta decât pe ce mai avem în bucătărie.

— Provizii pentru două zile, murmură Alain.

— Da, două zile, să zicem cinci dacă facem economie, şi gândeşte-te că suntem trei.

— Să ridicăm drapelul de alarmă!

— Aşa am să şi fac, dar am puţină nădejde. Dacă furtuna mai ţine cincisprezece - douăzeci de zile, şi asta s-a mai văzut, suntem pierduţi.

Alain plecă capul, fără să scoată o vorbă, în clipa aceasta se gândea la Yvonne, se gândea la fericirea lui primejduită, la frumoasele lui vise de viitor, care probabil că n-aveau să se mai împlinească niciodată.

11.
CARNETUL. FOTOGRAFIA.

În tot timpul zilei de treisprezece, drapelul de ajutor fâlfâi deasupra „Izolatului” Triagoz.

Nebunia lui Jean Urvoas se înrăutăţea, din ce în ce, dacă n-ar fi fost legat, cei doi fraţi ar fi trebuit să se bată cu el ca să-l ţină în pat.

Alain veghe singur până la amiază. În timp ce Pierre se odihni puţin. La două îl înlocui pe fratele lui.

Ziua aceasta i-se păru o veşnicie celui mai mare dintre Kerléani, al cărui creier era plin de presimţiri sinistre şi a cărui inimă era strânsă de nelinişte. Tăria furtunii nu scădea deloc. Oare ce avea să se întâmple cu ei, dacă timpul avea să rămână aşa de rău timp de încă câteva zile?

Cum aveau să poată ei suporta foamea, aşa, zdrobiţi de oboseală, iar dacă ei mureau, ce avea să se întâmple cu farul? Cine avea să aprindă lămpile? Cine avea să le supravegheze?

Ca să mai alunge aceste gânduri mohorâte, Pierre urcă în cupolă să pregătească pentru noapte aparatele de iluminat; înainte de a se fi îndepărtat însă, verifică cu grijă frânghiile cu care era legat nebunul şi întoarse cheia în broască de două ori.

Când se întoarse, Jean Urvoas, culcat în patul lui, îşi continua aiurelile.

Pierre se aşeză nu departe de el, şi luându-şi capul între mâini, căzu pe gânduri.

Rămase astfel o jumătate de oră şi nu fu smuls din visarea lui decât de sforţările făcute de nebun ca să-şi rupă legăturile.

Ridică capul, şi privirea-i căzu pe un lucru pe care nu-l observase până atunci şi care se găsea pe jos lângă patul nebunului.

Pierre se aplecă şi-l ridică.

Era un volumaş mic, cu coperta neagră.

Îl deschise maşinal, şi întâmplarea voi ca privirea să i se oprească pe prima pagină.

Citi:

Să fie predat d-rei Yvonne Le Goël, când corpul meu şi al logodnicului ei vor fi găsite în „Izolatul" Triagoz.

Nu înţelese de la început şi trebui să recitească de două ori, această frază ciudată, apoi, palid, întoarse pagina şi începu să parcurgă paginile următoare.

Cărţulia aceasta — de bună seamă că aţi recunoscut-o — era volumul pe care, Sălbatecul din grădina cu măslini îşi aşternuse fioroasele planuri.

Se nimeresc în viaţă asemenea fatalităţi.

Jean Urvoas era nebun, nu le mai putea face nimic rău, şi totuşi, ca un făcut, rămăsese de pe urma lui ceva tot atât de primejdios pentru cei doi fraţi ca şi el însuşi.

Rândurile acestea scrise de el erau ca o răzbunare postumă. Altor ochi le erau destinate, şi totuşi răul pricinuit de ele nu era mai mic.

Vă amintiţi poate că deşi Jean Urvoas ştia că şi Pierre şi Alain iubeau pe Yvonne, cei doi fraţi nu se ştiau rivali.

La citirea primelor rânduri din cărţulie Pierre îngălbeni. Continuând să citească, se făcu şi mai palid.

Când ajunse la sfârşit rămase mut, rătăcit, cu buzele decolorate, cu privirea pierdută în gol. Nu putea să înţeleagă.

Cartea îi alunecă puţin câte puţin din mâinile tremurânde şi căzu jos.

Zgomotul îl făcu să tresară. Închise ochii, mâinile i se încleştară furios şi se înălţară spre cer într-un gest de implorare sau de mânie. Consternat, bolborosi:

— E cu putinţă una ca asta, Dumnezeule! Cum ai lăsat să se întâmple aşa ceva?… Alain!… Yvonne? Doamne Sfinte, Doamne!

O clipă nu i se opri gândul la primejdia prin care trecuseră, la moartea înfiorătoare de care scăpaseră ca prin minune, nu: în rândurile scrise de nebun Pierre nu vedea decât un lucru, şi asta era totul pentru el.

Yvonne şi Alain se iubeau… se iubeau…

I se păru că se prăbuşeşte într-o prăpastie fără fund. II cuprinse ameţeala.

Oricine s-ar fi înspăimântat văzând cât de schimbat era la faţă în clipa aceea.

Din doi paşi se aruncă asupra lui Urvoas pe care-l strânse de gât strigându-i:

— Minţi, ticălosule, nu-l aşa că minţi?

Dacă nu şi-ar fi revenit îndată în minţi, l-ar fi sugrumat. Îşi luă mâinile din jurul gâtului lui Urvoas, şi se dădu înapoi câţiva paşi:

— Să văd, simt că înnebunesc. Dar unde am cetit asta?

Luă iar cartea şi o răsfoi:

— Nu, spuse el, nu sunt nebun. O fotografie… pe prichiciul sobei, spune nebunul… vreau s-o văd.

Şi fără să se mai gândească la nebun, o tuli afară din camera lui şi dădu năvală în camera fratelui lui.

Alain, zdrobit de oboseală, dormea un somn adânc şi nici nu deschise ochii când intră el.

Pierre nici nu-i aruncă o privire. Stăpânit de gândul lui, se îndreptă fără să ezite şi luă portretul tatălui său. Nici chipul acestei fiinţe scumpe nu-l opri, şi câtuşi de puţin nu-i trecu prin minte că Alain s-ar putea trezi, că l-ar putea surprinde, că i-ar putea cere socoteală pentru fapta asta. Era stăpânit de un fel de febră. Uitase totul, proviziile care le lipseau, serviciul lui de gardian, tragicul situaţiei lor. În mintea lui nu mai rămăsese decât un

singur gând, o singură dorinţă irezistibilă: Să afle!

Smulse febril sticla, trase afară portretul lui Joel Kerléan şi dedesubt apăru atunci imaginea Yvonnei, fiica primarului Le Goël.

Simţi că-l apucă ameţeala.

Urvoas nu minţise deci!

Întoarse fotografia. Dedicaţia era acolo.

„Logodnicului meu Alain, de la aceea care-l iubeşte şi care va fi soţia lui”. Yvonne.

Citind aceste cuvinte, i se păru că-şi simte pieptul scormonit de un junghi.

Îşi trecu mâna pe fruntea acoperită de o sudoare rece şi murmură în şoaptă:

— Aceea care-l iubeşte şi va fi soţia lui… soţia lui…

Se clătină şi ar fi căzut dacă mâinile lui n-ar fi întâlnit peretele.

Ţinând în mână fotografia tinerei fete făcu câţiva paşi până la un scaun pe care se aşeză greoi, distrus:

— Se iubesc, murmură el; Dumnezeule, e cu putinţă una ca asta, se iubesc!

Era şi vina lui, de ce nu vorbise până acum? Cine ştie, poate că l-ar fi ascultat; poate că ştiindu-se iubită, l-ar fi iubit şi ea?

Respinse însă îndată acest gând.

Nu, ea nu l-ar fi iubit, ea nu l-ar fi ascultat; n-avea decât să se uite la el în oglindă, să se convingă. Alain era mult mai bine decât el, era un băiat frumos, priceput la vorbe dulci, un cuceritor; el, dimpotrivă nu era decât o brută, un sălbatec.

Făcea pentru prima dată în viaţa lui a- ceastă comparaţie. Se surprinsese pronunţând numele lui Alain. După ce-i cedase în toate, trebuia să-i sacrifice dragostea lui, să renunţe pentru el, la visul cel mai scump, pe care-l mângâiase cu atâta drag până acum.

Era prea mult pentru el, însemna să i se ceară prea mult pentru puterile lui.

Şi el o iubea pe Yvonne, şi el ştie, s-ar fi putut face iubit

de ea, poate că atenţiile şi dragostea lui o puteau face să-l uite pe Alain.

— Yvonne… Alain…

Timp de câteva minute, el repetă aceste două cuvinte ca un geamăt deznădăjduit. Lacrimi mari îi umplură ochii, îi împăienjeniră vederea, i se prelinseră dea lungul obrajilor lui brăzdaţi de vânt.

Nu mai spuse nimic, buzele lui încetaseră să mai rostească aceste nume iubite şi blestemate totdeodată; se sufoca. Hohote de plâns îl năpădiră. Învins, începu să plângă ca un copil, cu capul în mâini.

12.
CEI DOI FRAŢI.

Plânse multă vreme.

Senzaţia unei mâini care se lăsa cu blândeţe pe umărul lui, îl făcu să ridice capul.

Îl recunoscu pe fratele lui şi se ridică duşmănos.

— Pierre, spuse Alain, ce ai?

Pierre nu răspunse. Se mulţumi să arunce fratelui său o privire ciudată, plină de răutate.

Mirat, Alain se dădu îndărăt. Nu-şi explica o astfel de atitudine şi repetă:

— Ce ai, Pierre?… Ce s-a întâmplat?…

— Eu, răspunse acesta, cu vocea tremurătoare, şi încercând s-o facă batjocoritoare, dar n-am nimic băiete, ce vrei tu să am?

— Plângeai, spuse Alain.

Şi adăogă cu mai multă blândeţe:

— Între noi, pot să mai existe secrete, frăţioare? Aceste cuvinte îl făcură pe Pierre să tresară.

— Secrete, murmură el, fireşte că nu. Ai dreptate, Alain, e păcat să fie secrete între noi. Şi nu vreau să-ţi ascund nimic. Ne iubim prea mult pentru asta.

Pe când pronunţa aceste cuvinte, vocea-i era plină de nemărginită amărăciune. Reluă:

— Vrei să ştii de ce plâng? Priveşte!

Şi fără să mai adaoge niciun cuvânt îi arătă portretul fetei.

Alain schimbă feţe feţe, îşi privi uimit fratele apoi

fotografia. Deodată înţelese. Un fulger de mânie trecu prin ochii lui albaştri, se repezi smulse fotografia pe care o ascunse la pieptul lui, apoi se răsti:

— Unde ai găsit asta? spuse el. Cine ţi-a dat voie? Umbli prin lucrurile mele, mă spionezi?

Pierre simţi un val de sânge năvălindu-i în obraz.

— Alain, strigă el, şi pumnii lui enormi se crispară. Alain, bagă de seamă!

Celălalt parcă nu auzise.

— Da, mă spionezi, continuă el, şi eu n-am să permit asta. Chipul acesta sfânt pentru mine l-am ascuns aci ca să n-o atingă nimeni, şi tocmai tu ai trebuit să fii cel dintâi? Cu o voce inexpresivă pe care Alain abia o auzi, în zgomotul din ce în ce mai tare al furtunii, Pierre murmură:

— Alain, Alain, greşeşti dacă-mi vorbeşti aşa, faci mare greşeală!

— Greşesc?

— Da, căci dacă ai şti. Dacă ai putea tu să vezi ce se petrece în mine, nu mi-ai vorbi aşa… du-te, lasă-mă singur, du-te!

Şi fiindcă Alain rămase nemişcat cu braţele încrucişate pe piept, ironic, cu buzele tremurânde, Pierre veni spre el.

— Ascultă, spuse Pierre cu vocea şuierătoare. Dumnezeu mi-e martor că nu te-am spionat niciodată… întâmplarea doar… dar secretul pe care l-am aflat e pentru mine atât de grozav încât nu mai ştiu bine dacă sunt în toate minţile… Pleacă, pleacă… Nu mai ştiu ce vorbesc… crede-mă, pleacă, e mai bine!

Alain înţelese. Fu şi el cuprins de mânie.

— *Malar-Doué!* strigă el; o iubeşti pe Yvonne!

Pierre nu şovăi:

— Dai tună el. Da, o iubesc şi trebuie să înţelegi acum, că numai pentru că eşti fratele meu nu te-am sugrumat cu mâinile mele. Pleacă, pleacă îţi spun, căci simt că-mi pierd minţile… nici nu mai văd înaintea ochilor!…

Alain nu-l ascultă însă. Ridică cu mândrie capul şi-i spuse cu o voce hotărâtă:

— Eşti nebun deabinelea. O iubeşti pe Yvonne, fie; dar de aci până să vrei să scapi prin forţă de acela pe care şi l-a ales ea, e o prăpastie. Îţi închipui că Yvonne are să te iubească pe urmă mai mult?

Pierre îl privi şi răspunse cu o voce înăbuşită:

— Poate!

— Eşti nebun, îţi spun.

— Ori tu eşti nebun, răspunse Pierre înspăimântător şi ameninţător. La urma urmelor de ce nu m-ar iubi? Crezi că dacă v-aţi logodit în taină, dragostea ei pentru tine e deja atât de mare încât nimic n-o poate umbri? De unde ştii, că dacă aş vrea n-aş putea să fiu şi eu iubit ca tine? Când mă voi întoarce pe uscat, cine o să mă împiedece să-i fac curte, cine, spune tu?

Alain pălise, el murmură:

— Pierre, nu eşti în toate minţile.

Cel mai mare dintre Kerléani, nu-l mai auzea. Fără să-şi dea seama se îmbăta de propriile lui cuvinte şi la fiecare vorbă, mânia lui creştea tot mai grozavă.

— Da, o iubesc, continuă el, şi de mai multă vreme decât tine, sunt sigur de asta. O iubesc, şi numai o timiditate stupidă m-a împiedicat până azi să-i vorbesc; să-i mărturisesc dragostea mea. Şi a trebuit tu să te strecori până la ea cu cuvintele tale aurite, cu manierele tale frumoase, ca să-şi întoarcă privirea spre tine. Asta se cheamă dragoste? Ai putut s-o încânţi cu frumoase fraze mieroase, dar nu i-ai câştigat inima. Să mă apropii şi eu de ea, să-i vorbesc şi să vezi cine o să învingă: *tu,* cuceritorul sau *eu,* omul?

— Pierre! strigă Alain, n-o să faci asta.

— Ce!... n-o s-o fac?... Şi cine o să mă împiedece?

Înnebunit la gândul că i s-ar putea disputa dragostea aceleia pe care o iubea. Alain îşi pierdu capul.

Se năpusti cu furie asupra lui Pierre:

— Cine o să te împiedece? strigă el, eu!

— Tu?

— Da, eu!

Faţă-n faţă, înspăimântători, scoşi din fire, se priveau acum ameninţători, cu privirea strălucitoare, cu fălcile strânse.

Stătură aşa vreo zece secunde şi deodată Alain dădu iute înapoi:

Îşi revenise în minţi.

Într-adevăr ce importanţă aveau cuvintele violente, ameninţările fratelui său? Yvonne îl iubea, era sigur de asta, şi atunci ce avea să se mai teamă de fericirea lui viitoare?

Dimpotrivă, înfruntându-l pe Pierre îl înfuria, îl înnebunea degeaba. Vedea deja în ochii lui lucirea rea a furiilor de odinioară.

Vru să-l calmeze:

— Pierre!… strigă el, ascultă-mă, vreau să-ţi spun…

Era prea târziu.

Deodată, cu o lovitură de picior, cel mai mare dintre Kerléani aruncă în celălalt capăt al camerei scaunul care se afla lângă el şi care se sfărâmă în bucăţi:

— Ah! Tu? urlă el, tu o să mă împiedeci să vorbesc… Ah! Ah!… O să vedem noi asta, băiete!

Şi-şi scoase cu furie cuţitul din buzunar şi-l deschise.

Alain văzu că era pierdut. Orice rezistenţă era zadarnică. Cu un gest brusc răsturnă între el şi fratele lui mica noptieră care mobila unul din colţurile încăperii sperând că în felul acesta să taie avântul lui Pierre şi să potolească această mânie din ce în ce mai mare pe care o stârnise; dar ori cât de repede făcu această mişcare de retragere, tot nu fu deajuns de rapidă pentru ca braţul fratelui mai mare să nu ajungă până la el.

Simţi în coasta stângă o izbitură violentă şi îndată îl copleşi o senzaţie de frig. Duse maşinal mâna la locul lovit şi o retrase plină de sânge. În acelaşi timp se simţi cuprins de o slăbiciune ciudată, înţelese, făcu o mişcare ca să reziste, se clătină, împinse mâinile în gol şi se lăsă greoi pe jos:

— Pierre!… Ah!, Pierre… m-ai omorât!

13.
ORE TRAGICE.

Când îl văzu pe Alain căzând, când îl auzi rostind grozavele cuvinte, cel mai mare dintre fraţii Kerléan îşi privi braţul ridicat pentru o nouă lovitură, îl lăsă în jos, şi arma îi alunecă printre degete şi căzu pe duşumea.

Mânia i se dusese.

îngrozit de fapta pe care o săvârşise, aruncă în lături mobila care-l despărţea de Alain, se repezi lângă el, îl luă în braţe, îl duse în pat; apoi începu să-l cheme, să-l roage să-i răspundă, măcar o clipă să deschidă ochii.

Dar Alain, întins pe aşternut, nu făcea nicio mişcare.

— Alain! strigă el. Dumnezeule! L-am ucis pe Alain! Sunt un ticălos! Mi-am ucis fratele! Ajutor! Ajutor!

Striga de parc-ar fi sperat într-adevăr să-i vină de undeva un ajutor neaşteptat, deodată însă, tăcu.

Ajutorul acesta numai el singur şi-l putea da.

Îşi dezbrăcă repede fratele.

În partea stângă, puţin deasupra inimii care mai bătea încă, slab dar mai bătea, se vedea o mică gaură prin care curgea încet sângele.

Pierre se cutremură la gândul că dac-ar fi nimerit cu două degete mai jos, Alain ar fi rămas mort pe loc.

Din fericire, rana nu era nici largă, nici adâncă şi nu părea să fi ajuns la niciun organ vital.

Cu apa găsită într-o oală pe noptieră, Pierre îi spălă rana şi-i puse comprese. În timp ce-i dădea aceste îngrijiri, Alain, redeschise ochii. Privirile li se întâlniră.

Covârşit de durere şi ruşine, Pierre căzu în genunchi cu ochii scăldaţi în lacrimi.

— Cum s-a putut întâmpla una ca asta! bâigui el; să te lovesc eu! Eu care trebuia să te apăr! Să te ocrotesc

Şi izbucni în hohote de plâns.

Fratele mai mic trebui să-l tragă la pieptul lui, să-l ţie aproape cu dea-sila, să-l consoleze… Vocea îi era foarte slabă.

— O să-mi treacă, spuse el; nu-ţi port supărare. La urma urmelor, e vina mea. Te ştiam atât de violent şi în loc să te aţâţ ar fi trebuit să te potolesc; dar eram şi eu scos din minţi, O! Nu plânge, te rog, nu mai plânge mi se face şi mai rău când te văd aşa.

Pierre ridică capul: în ochii lui strălucea o rază de nădejde.

— Adevărat, nu te doare aşa de tare?

— Ai să vezi că nu-i nimic; mâine n-o să se mai vadă nici urmă de rană.

Dar Pierre revenea iar şi iar la gândul care-l obseda.

— Să ridic eu mâna asupra ta ca să te ucid!

— Nu te mai gândi la asta.

— Ba dimpotrivă, am să mă tot gândesc; n-am să uit niciodată… Dar cel dintâi trebuie să te salvez, spuse el. Mă duc în odaia mea să iau farmacia.

Porni repede. Dar când ajunse la intrarea camerei, se opri uimit.

— Ai încuiat? spuse el, întorcându-se către fratele lui.

— Nu, răspunse acesta.

Pierre mai făcu o nouă încercare. Uşa rezistă.

— Ciudat, spuse el. Poate că ai încuiat uşa fără să-ţi dai seama. Unde e cheia?

— Trebuie să fie în broască, răspunse Alain.

Pierre se uită, şi din ce în ce mai mirat, spuse:

— Nu e.

— O fi căzut; vezi pe jos.

Cheia însă nu era de găsit.

În zadar încercă el din nou să deschidă; clanţa

funcţiona, dar greul canat rămase închis.

Deodată, aplecându-se să verifice broasca, tresări şi se simţi scăldat în sudori reci.

De cealaltă parte a uşii se auzise desluşit un hohot de râs însoţit de nişte cuvinte ciudate:

— Ha! Ha! ha! Sunt închişi! Aşa le trebuie mutrelor galbene! câinilor! Ha! ha! îi am la mână!

Recunoscu vocea şi se făcu alb ca varul.

— Urvoas, strigă el, şi părul i se ridică măciucă în cap. Urvoas!

Alain făcu o sforţare şi se ridică într-un cot.

— El! nu se poate! Nu era legat de pat?

— S-o fi dezlegat. Fapt e că suntem prizonieri, Alain, că suntem răstigniţi de vii într-un mormânt şi numai Dumnezeu ştie cum vom ieşi de aici… Şi tu eşti rănit şi ai nevoie de ajutoare!

— O! eu, murmură Alain consternat, cât mă priveşte ne mine, n-ai nicio grijă, pot aştepta, dar farul, Pierre, focurile azi noapte nu vor arde dacă tu nu vei putea ieşi din camera asta ca să aprinzi lămpile. Gândeşte-te la asta, gândeşte-te la stâncile Triagozului, frăţioare, pe care nimic nu le va mai semnala marinarilor, pe vremea asta grozavă.

Gândul acesta îl scoase pe Pierre din sărite.

— Ai dreptate, frăţioare! Trebuie să pot ieşi, trebuie!

— Forţează uşa, spuse Alain. Încearcă măcar. Ah! dacă te-aş putea ajuta!

Pierre îi urmă sfatul.

Opintindu-se din toate puterile, se aruncă de trei ori, în uşă, dar fu osteneală zadarnică. Ar fi avut nevoie de o pârghie, de un topor ca să poată urni această uşă grea de fontă sau ca să spargă broasca; n-avea însă nimic, nimic, decât cuţitul cu care lovise pe fratele lui.

Faţa-i era broboane de sudoare.

Era acum pradă unui amestec de furie, uimire şi disperare,

Îl înnebunea gândul că nu-l putea ajuta pe fratele lui

rănit şi că nimeni n-avea s-aprindă farul, siguranţa că dacă nu va reuşi să deschidă uşa aceasta au să fie răpuşi de foame, de cumplită foame.

— Cum să ies, cum să fac să ies de aici, mormăia el învârtindu-se prin odaie.

Abia pronunţase aceste cuvinte că se oprii Se auzea vocea lui Alain:

— De băut, Pierre, murmură acesta. De băut, mi s-a aprins gâtlejul.

Căpătase o uşoară febră, urmare a rănii, febră care avea să devină peste puţină vreme mai puternică, dacă nu era oprită din vreme.

Pierre alergă spre el şi-i luă mâinile* Ardeau.

Parcurse cu privirea odaia în care nu mai era o picătură de apă. Pierre întrebuinţase puţina apă care mai fusese în cameră, după cum vă amintiţi, ca să-i spele rana şi să-i pună lui Alain comprese.

Disperat, îl luă pe Alain în braţele lui vânjoase, îl strânse, îl legănă, ca o mamă pe copilul ei şi fiindcă Pierre nu-i dădea nimic care să-i potolească setea, logodnicul Yvonnei înţelese că apa lipsea. Tăcu, căci nu voia să agraveze prin vaietele lui grozăvia situaţiei lor. Febra îl mistuia tot mai rău.

Pierre, aşezat pe marginea patului lui Alain, continua să-l ţină în braţe.

Cu ochii ficşi, cu privirea aţintită la uşa blestemată, Pierre chibzuia în timp ce rănitul, când moţăind, când ţinându-se din răsputeri să nu strige, stătea nemişcat cu capul rezemat de umărul fratelui său; iar minutele se scurgeau înfiorător de încet.

Ce făcea în timpul acesta Jean Urvoas? Deschisese oare uşa de fontă ce ducea spre stânca Triagozului, şi valurile furioase invadaseră încăperea înecându-l, sau târându-l cu ele? Ori, se urcase în cupolă, şi spărsese, în nebunia lui, toate lămpile?

Era ameţit de atâtea presupuneri, care-i treceau prin minte. Şi aceleaşi cuvinte îi veneau mereu pe buze şi-i

chinuiau creierul:

— Să ieşim de aici, Dumnezeule, dar cum să ieşim?

Pierre observă deodată că flacăra lămpii se făcea din ce în ce mai mică. Aveau să rămână oare, culmea nenorocirii, cufundaţi amândoi în întuneric?

La capătul puterilor, ne mai putând rezista, Alain murmură încet:

— De băut, Pierre, te conjur, dă-mi să beau.

La auzul acestor scâncete, cel mai mare dintre Kerléani scoase un geamăt de furie, şi nemaiştiind ce spune, îl strânse pe Alain la pieptul lui bolborosind:

— Mă duc să-ţi caut de băut, frăţioare, mă duc să-ţi caut, nu mai plânge.

Şi culcând cu băgare de seamă pe rănit în patul lui se ridică.

Instinctiv ca şi cum ar fi uitat că erau închişi, se îndreptă spre uşă, ridicând deasupra capului lui lampa, a cărei lumină slăbea din clipă în clipă.

Când ajunse în dreptul uşii, încercă s-o deschidă. Zadarnic. Începu să-şi plimbe mâna liberă pe uşă, bâjbâind căci lumina lămpii devenise foarte îndoielnică. Şi astfel studia toate detaliile de construcţie ale uşii. Deodată scoase un strigăt.

Alain îl auzi. Printr-o sforţare reuşi să se ridice:

— Pierre, gâfâi el. Ce s-a întâmplat, Pierre?

Din doi paşi, Pierre fu lângă el.

— Uşa, uşa, murmură el cu vocea tremurândă, pot deschide uşa!

— Poţi?

— Da, da, pot! pot!

În clipa aceasta, cu un sfârâit uşor, aproape neobservat, lampa pe care o ţinea în mână se stinse încetişor, lăsând odaia cufundată într-un întuneric adânc.

Ca să vadă, nu le mai rămânea acum decât lumina orbitoare a fulgerelor, care vărgau la intervale aproape regulate imensitatea întunecoasă.

14.
OMUL-TORŢĂ.

Lampa era stinsă, dar Pierre nu păru să bage de seamă. O puse jos, apoi pipăind pe întunerec luă mâinile arzătoare ale Ini Alain în mâinile sale şi şopti, cu vocea înecată de emoţie:

— Pot să deschid! Înţelege-mă bine, frate, nu te mint! Pot! Ah! mai rezistă o oră, o oră numai şi vei fi salvat.

— Dar cum vei face? îl întrebă Alain.

— Ascultă: balamalele sunt fixate de uşă printr-o bară transversală ţinută de şuruburi cu piuliţe care se pot deşuruba de aici. Dacă le deşurubez, nu mai am decât să trag bara spre mine. După asta o izbitură bună, am scos uşa din loc şi suntem liberi.

— Adevărat! şopti Alain.

— Suntem salvaţi, frăţioare!

— Repede, repede, Pierre! Nu sta! Numai să nu te împiedece întunerecul!

— Aş, răspunse Pierre, care-şi recăpătase tot curajul, nici nu-i nevoie de lumină, dacă simt piuliţele cu mâna mi-ajunge. Curaj, frate-meu, curaj!

— Curaj, răspunse Alain care abia mai putea mişca buzele arse de febră, curaj am, Pierre. Dar, pentru Dumnezeu, grăbeşte-te!

Fără să piardă o clipă, cel mai mare dintre fraţi îşi scoase haina şi se puse pe lucru. Pipăind cu degetele îşi dete seama că erau opt piuliţe de desfăcut, patru pentru transversala de sus, patru pentru cea de jos.

Îşi făcu socoteala că-i vor trebui câteva minute ca s-o scoată la capăt.

Îi trebui o oră.

Oprindu-se o clipă ca să mai răsufle se apropie de ferestruică şi, la lumina unui fulger putu să vadă că ceasul lui arăta opt.

Un fior îl trecu la gândul că farul ar fi trebuit să fie aprins încă cu patru ore înainte, şi se apucă iar, cu furie, de lucru.

În sfârşit ultima piuliţă căzu şi cu o îmbrâncitură violentă făcu să cadă afară şi ultimul şurub. Două minute mai târziu, punând umărul, reuşi să dea uşa la o parte.

Suspină uşurat şi strigă bucuros:

— E deschisă! Uşa e deschisă!

— Apă! Dă-mi apă atunci, strigă Alain, care tot timpul îşi muşcase buzele ca să nu ţipe.

— Da, da, răspunse Pierre, aşteaptă, frate, că ţi-aduc!

Şi, fără să se gândească măcar la nebunul pe care-l putea întâlni la fiecare pas, ieşi pe scară, unde domnea întunericul cel mai complet; cunoscând farul, ajunsese totuşi curând în camera lui. Aprinzând lampa o cercetă din ochi. Era goală. Urvoas nu era acolo. Pierre se bucură. Prezenţa nebunului i-ar fi întârziat întoarcerea la Alain.

Luă o cană şi farmacia portativă. Dar înainte de a se depărta, gândindu-se la periculosul lui tovarăş, îşi luă revolverul din sertarul mesei şi şi-l puse în brâu. Trebuia să fie gata de orice.

Deoarece nu-l găsise în sala rezervată proviziilor de apă, Pierre socoti că Urvoas trebuia să fie în cupolă.

— Las' că-ţi arăt eu ţie îndată, canalie, murmură el.

Şi urcă iar la Alain.

Înviorat puţin de răcoreai a lichidului, acesta aminti atunci fratelui său că farul era tot stins.

— Întâi tu, răspunse^Pierre.

Şi fără să ia în seamă protestările lui, îi dădu toate îngrijirile necesare.

După o jumătate de oră, Alain adormi. Pierre, care îl

privea, zâmbi fericit, apoi ieşi din odaie, şi puse cu băgare de seamă uşa de fontă la loc ca şi cum ar fi fost încă încuiată.

Ţinu întâi să se încredinţeze că Jean Urvoas nu se afla la etajele de jos. Cu lampa într-o mână şi cu revolverul în cealaltă, hotărât nu să-l ucidă ci să-l imobilizeze, scotoci prin toate ungherele fără să-l descopere.

Aşa dar, Urvoas nu putea fi decât în camera de gardă sau în cupolă.

Pierre urcă treptele încet, cu băgare de seamă.

Ajunse astfel la camera de gardă. Nebunul nu era acolo.

Aci se termina scara de piatră. Sigur că Jean Urvoas nu era în urma lui, Piere, când ajunse acolo se gândi să-i taie orice posibilitate de retragere şi răsuci de două ori cheia în uşa scării, băgând-o apoi în buzunar. Apoi urcă voiniceşte scara de fontă şi sări în cupolă. Dar când ajunse acolo nu mai ştiu ce să creadă.

Zadarnic scotoci prin toate colţurile, îi fu cu neputinţă să găsească pe Urvoas.

Unde se ascunsese oare nebunul? — La etajele de jos nu poate fi, mormăi Pierre, m-am uitat peste tot, sunt sigur. Nu poate îi deci decât aici şi trebuie să-l găsesc… Numai să nu…

Se opri. Îi venise o idee neaşteptată.

— Aha! Nici vorbă; trebuie că e pe balcon. Numai să nu fi fost luat de un val.

Îngrijat, îşi dădu drumul pe rampă în camera de gardă. Dar acolo constată că uşiţa ce dădea spre balcon era închisă cu zăvorul pe dinăuntru.

Aşa dar Urvoas nu ieşise din far.

Se întoarse mirat şi proiectă încet lumina lămpii pe care o ţinea în mână spre colţurile camerei de quart. Spre norocul lui, căci nebunul era acolo.

Dar atunci, Urvoas se ridica. Apoi, cu un râs furios, tăbărî înainte cu arma ridicată.

Din fericire, Pierre se aştepta la aşa ceva şi sări în

lături. În această rapidă mişcare de retragere, numai lampa îi scăpă din mână şi se rostogoli pe duşumea, fără însă să se stingă.

În clipa aceasta Pierre văzu într-o străfulgerare toate grozăviile care aveau să se Întâmple în „Izolat” dacă Urvoas reuşea să-l rănească. Văzu farul, farul stins tot timpul, îl văzu pe Alain lipsit de puteri şi de apărare, pradă furiei acestui smintit.

Fără să stea la îndoială întinse înainte mâna înarmată cu revolverul, şi când Urvoas ajunse la un pas de el, trase.

Cu umărul stâng zdrobit de glonte, nebunul se nărui pe duşumea cu un urlet înfiorător, şi se rostogoli până la lampa care mai ardea şi a cărei flacără îi atinse hainele fără ca el să bage de seamă.

Tunica lui începuse deja să ardă, când Pierre văzu deodată primejdia şi se repezi să-l scape.

Era generos, dar prea îndrăzneţ!

În cădere, lui Jean Urvoas îi scăpase arma; dar profitând de clipa când Pierre se apropie de el să-i dea ajutor, îşi adună toate puterile ce-i mai rămăseseră şi, cu braţul lui sănătos, îi înşfăcă picioarele şi-l răsturnă.

Pierre nu se aşteptase câtuşi de puţin la o asemenea tactică. Îşi pierdu echilibrul şi căzu pe spate. Capul i se izbi cu putere de treptele ce duceau spre cupolă; scoase un geamăt înăbuşit, simţi sângele năvălindu-i în cap; i se păru că prin faţa ochilor îi trece un văl gros roşu şi rămase întins inert la câţiva paşi de nebun.

Atunci acesta, cu toată durerea grozavă pe care i-o pricinuia umărul zdrobit, izbucni într-un hohot de râs feroce. Se ridică, se târî spre victimă şi când fu îndeajuns de aproape, degetele lui osoase se întinseră spre beregata lui Pierre. O şi atinseseră. Fratele lui Alain era deja condamnat, când deodată nebunul sări în sus cu un urlet înfiorător.

Cauza era arsura flăcărilor care-l cuprinseseră. Ardea. Ardea şi nicio putere din lume nu-l putea salva. Sub

durerea îngrozitoare, nefericitul îşi recăpătă parcă raţiunea.

Din gâtlejul lui ieşi un răcnet deznădăjduit.

— Săriţi! Săriţi! Ajutor! Ard! Strigă el.

Şi se repezi pe scară cu gândul să se ducă în camera rezervorului cu apă şi să se cufunde în acesta. Dar, precum se ştie, Pierre încuiase uşa.

Urlând de durere urcă dintr-o săritură treptele de fontă şi fără să-l vadă pe Pierre întins în prag, începu să alerge de jur împrejurul încăperii chemând cu deznădejde în ajutor; apoi deschise brusc uşa care dădea pe platforma de sus, şi, cuprins din nou de nebunie, se năpusti afară.

Vântul aţâţă şi mai mult flăcările.

Atunci sări pe parapet. Rămăsese o clipă în picioare, om torţă, arzând înfiorător în noapte; apoi, cu un urlet de fiară rănită, se aruncă în gol, desemnă în spaţiu o curbă de foc şi se înecă în valuri cu un sfârâit sinistru.

15.
ÎNTOARCEREA.

După opt zile, micul orăşel Roscoff era deosebit de animat. O mulţime curioasă se îngrămădea în apropierea gării.

Furtuna se mai potolise puţin, şi încă din ajun se aflase cu un suspin de uşurare că vaporaşul podurilor şi şoselelor reuşise să abordeze la farul Triagoz. Se mai ştia că unul din gardieni murise. Cum? Nu se aflase încă, dar lucrul era sigur.

Chiar în dimineaţa aceea, Le Bloas telegrafiase doctorului Bourvellec numele celor doi supravieţuitori: Pierre şi Alain Kerléan, şi anunţase sosirea lor în Roscoff cu trenul de zece.

Ei erau cei aşteptaţi.

Ţintuit la pat, din cauza piciorului rupt „primarul Le Goël nu putuse veni; dar în rândul întâi al mulţimii era Yvonne, încadrată de bunul doctor şi de bătrânul preot din Croaz-Batz.

La intrarea trenului în gară, se produsese o învălmăşeală. Toţi voiau care mai de care să fie primii care să-i vadă pe „schimnici”, să le strângă mâinile, să-i aclame.

Când se deschise uşa gării, se auziră câteva urale.

Dar, în clipa când cei doi fraţi apărură, mulţimea amuţi, covârşită de uimire şi de milă.

Slabi, palizi, abia ţinându-se pe picioare, cei doi fraţi erau de nerecunoscut.

Umerii obrajilor le erau ieşiţi în afară, ochii le scânteiau de febră, barba le crescuse zburlit.

Alain îşi făcuse cel dintâi apariţia în piaţă, sprijinit de Yvonne şi de abatele Touilhou.

Un zâmbet trist rătăcea pe buzele lui.

La vederea lui, capetele se descoperiră respectuos.

Dar când apăru şi Pierre sprijinit de braţul lui Bloas şi al doctorului Bourvellec, se produse o mare rumoare înăbuşită şi se auzi un ah! general de groază.

Pierre Kerléan avea părul alb.

Încovoiat, îmbătrânit cu douăzeci de ani, el înainta cu paşi înceţi, cu fruntea-n pământ, fără să se uite la nimic, cu ochii pierduţi.

La vederea lui, emoţia ajunse la culme.

Într-o clipită fură aduse fotolii mari de piele, în care fură aşezaţi „schimnicii”, care apoi fură luaţi pe sus şi duşi până la casa primarului.

Peste două ore, tot oraşul cunoştea tragedia de pe Triagoz.

Ce se întâmplase după moartea lui Jean Urvoas era simplu.

Abia spre ziuă îşi recăpătase Pierre cunoştinţa, şi reconstituise fără greutate sfârşitul nebunului. Alain, cufundat într-un somn greu ca plumbul, nu auzise nimic.

De altfel şi zgomotul furtunii l-ar fi împiedicat să audă ceva.

Se ridică în picioare, şi deşi capul îi era încă greu şi se simţea foarte rău, Pierre se grăbi să înalţe în vârful farului pavilionul de doliu, destinat să anunţe moartea unuia dintre „schimnici”; verifică apoi lămpile şi după ce fu sigur că Urvoas nu se atinsese de ele, coborî la Alain, căruia se grăbi să-i povestească tot ce se întâmplase, fără să uite povestea carnetului găsit de el şi despre care nu-i vorbise în ajun.

Tot Pierre fusese acela care la auzul exploziei bombei aruncate în ziua de 15, pe înnoptate, se căţărase în grabă în cupolă şi aprinsese focurile farului.

Din ziua aceea, ceasurile fură lungi şi pline de nelinişte. Când vaporaşul abordase farul, Alain nu mai mâncase nimic de şapte zeci şi două de ore.

Cât despre Pierre, lipsindu-se pe ascuns, pentru ca fratele lui să nu ştie, nu mai mâncase nimic de peste cinci zile.

Încă douăsprezece ore, şi Triagozul pentru a doua oară nu şi-ar mai fi aprins luminile; nici Pierre, nici Alain n-ar fi avut puterea să facă lămpile şi să le umple rezervoarele de ulei, care erau complet goale.

*

În puţine zile, datorită îngrijirilor cu care fură înconjuraţi, cei doi fraţi îşi recăpătară puterile. Şi în tovărăşia Yvonnei, Alain îşi recapătă destul de repede şi voioşia.

Numai fratele lui, Pierre. Care devenise în câteva zile un bătrân, rămăsese îngândurat, şi buzele lui palide refuzau să zâmbească.

În inima lui rămăsese ceva care-l tortura mai mult decât visele lui zdrobite, şi despre care ceilalţi nu ştiau nimic: remuşcările pentru fapta săvârşită de el într-o clipă de mânie.

Ce-i drept, Alain scăpase. Dar Pierre lovise cu gândul să omoare.

Numai întâmplarea voise să fie aşa. Nu putea şi nici nu vroia să uite asta.

Cincisprezece zile după întoarcerea lui de la Triagoz, cu toate rugăminţile Yvonnei şi ale lui Le Goël, cu toate implorările lui Alain, ale doctorului Bourvellec şi ale abatelui Touilhou, Pierre făcuse schimb cu gardianul de pe „izolatul” La Croix, căruia îi cedă locul lui în farul de coastă de pe insula Batz; Alain şi cu el primiseră între timp numirea pe care o doreau atât de mult înainte de plecarea lor pe Triagoz.

Nimic nu-l putea abate de la hotărârea lui. Şi când în ziua plecării lui, Alain cu ochi plini de lacrimi, îl strânse în braţe şi-l asigură că totul fusese uitat:

— Tu mă ierţi, răspunse el cu gravitate: Dar eu nu mi-o iert... De altfel, dac-aş rămâne, aş fi poate gelos de fericirea ta — şi sunt atât de violent...

Nu, lasă frăţioare. £ mai bine să plec. Fii fericit Alain şi nu mă uitaţi de tot, gândiţi-vă câte puţin la mine, care am să mă gândesc mult la voi. Asta e tot ce vă cer.

Şi se duse...

Căsătoria Yvonnei cu Alain avu loc câteva luni mai târziu, după restabilirea completă a primarului Le Goël.

Nu-i minciună dacă vă spun, că în ziua aceea tot Roscofful fu în sărbătoare.

Se cânta, se dansa pe străzi în sunetul viorilor şi a banjoului, şi multă vreme locuitorii din ţinut îşi amintiră de această zi frumoasă zi.

Singuri poate Alain şi Yvonne nu fură complet fericiţi, căci ceva lipsea fericirii lor în această clipă atât de dulce: Pierre, Pierre care de la plecarea lui spre La Croix, nu mai voise niciodată să se întoarcă pe uscat, nici chiar să asiste la căsătoria fratelui său.

Şi când la venirea nopţii cei doi tineri sprijiniţi unul de braţul celuilalt, priviră aprinzându-se în larg farurile de coastă şi „izolatele”, ei nu-şi putură stăpâni o vagă tristeţe gândindu-se la acela care, acolo departe, se sacrificase pentru ei, şi veghea pe mare undeva la mai multe leghe depărtare.

---- SFÂRŞIT ----